

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN pro ORP ORLOVÁ

(schváleno ŘV dne 29.11.2023)

Období realizace projektu: 01.05.2022 – 30.11.2023

Registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023052

DOUBRAVA

ORLOVÁ

PETŘVALD

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

1. Úvod	4
1.1. Základní informace o projektu.....	4
1.2 Popis struktury MAP	5
1.3 Cesta k tvorbě MAP	5
1.4 Partnerství.....	6
1.5 Organizační struktura.....	7
Řídící výbor	16
Pracovní skupiny	16
2. Manažerský souhrn	18
2.1 Shrnutí prací na projektu	18
2.2 Hlavní trendy v území	19
2.3 Prioritní oblasti rozvoje v řešeném území	19
3. Dohoda o prioritách.....	20
3.1 Analýza	20
3.1.1 Identifikace správního obvodu ORP Orlová	20
3.1.2 Demografie a její vliv na školství.....	22
3.1.3 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání.....	25
3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území	29
3.1.4.1 Současný stav školství – celkové údaje	29
3.1.4.2 Předškolní vzdělávání	32
3.1.4.2.1 Vývoj počtu mateřských škol a dětí.....	33
3.1.4.2.2 Vývoj počtu pracovníků v MŠ	34
3.1.4.3 Základní vzdělávání	35
3.1.4.3.1 Vývoj počtu škol, tříd a žáků.....	35
3.1.4.3.2 Vývoj počtu pracovníků	38
3.1.4.3.3 Školní úspěšnost/neúspěšnost na ZŠ a docházka žáků do škol	39
3.1.4.4 Základní umělecké vzdělávání	40
3.1.4.5 Neformální a zájmové vzdělávání	41
3.1.4.5.1 Neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží na území ORP Orlová (Orlová, Petřvald, Doubrava).....	44
3.1.5 Vyhodnocení aktivit škol a popisů potřeb škol	45
3.1.5.1 Aktivity škol	45
3.1.5.2 Popisy potřeb škol	48
3.1.5.3 Potřeby základních škol v oblasti investic do r. 2025	51

3.1.6 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů.....	51
3.1.7 Projednání analytické části MAP	57
3.2 Strategický rámec priorit MAP do roku 2025.....	57
3.3 Investiční priority.....	60
4. Opatření a aktivity do roku 2025	61
5. Roční akční plán	64
6. Implementace, monitorování a vyhodnocování realizace MAP.....	66
7. Přílohy	75

1. Úvod

1.1. Základní informace o projektu

Název projektu	MAP III – ORP Orlová
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023052
Název výzvy	Výzva č. 02_20_082 pro Akční plánování v území v prioritní ose 3 OP
Číslo výzvy	02_20_082
Žadatel projektu	Město Orlová
Nositel projektu	ORP Orlová
Výstup projektu	Strategie MAP do roku 2025
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie SO ORP) pro oblast vzdělávání
Řešené území	Správní obvod ORP Orlová
	Počet obyvatel správního obvodu: 36 534 (k 01.01.2023 – ČSÚ)
	Počet obcí ve správním obvodu: 3
	Rozloha správního obvodu: 45,08 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Orlová, Petřvald Obce: Doubrava
Zadavatel strategie	MŠMT
Rok zpracování strategie	2022 – 2023
Koordinátor tvorby strategie	Realizační tým
Schvalovatel strategie	Řídící výbor
Stručný popis Strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který má šest částí:
	1. Úvod
	2. Manažerský souhrn
	3. Analytická část
	4. Strategická část a Strategický rámec priorit MAP do roku 2025
	5. Opatření
	6. Implementační část

1.2 Popis struktury MAP

Strategický dokument MAP je souhrnný dokument zahrnující několik částí.

Úvod popisuje důvod a účel tvorby místních akčních plánů včetně časové osy jednotlivých kroků od vyhlášení výzvy k předkládání žádostí o podporu individuálních projektů do OP VVV Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, přes jednotlivá setkání představitelů obcí až po začátek realizace projektu.

Manažerský souhrn shrnuje klíčové poznatky a zjištění vyplývající z provedené analýzy s uvedením klíčových problémů v území a prioritních oblastí rozvoje.

Obecná část analýzy uvádí základní informace o řešeném území, včetně jeho vymezení, shrnuje výsledky analýzy existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání, vyhodnocuje vlastní dotazníková šetření, charakterizuje školství na území ORP Orlová.

Specifická část analýzy se dotýká řešených témat MAP v území ORP Orlová; zapojení, způsobu spolupráce a komunikace s dotčenými skupinami v oblasti vzdělávání a analýzy rizik.

Třetí podkapitola analytické části je vedle vymezení problémových a prioritních oblastí věnována SWOT-3 analýze prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.

Strategická část a Strategický rámec priorit MAP do roku 2025 definuje vizi, popisuje tři - schválené Řídícím výborem – prioritní oblasti rozvoje včetně jim přiřazených cílů a indikátorů těchto cílů.

Pátá část dokumentu je věnována jednotlivým opatřením stanovených strategických cílů s popisem aktivit vedoucích k naplnění cílů.

Poslední část – implementační zahrnuje popis řízení a organizačního zajištění MAP, aktualizaci, monitoring a vyhodnocování realizace projektu a způsob zapojení dotčené veřejnosti do tvorby MAP, implementační plán a akční roční plány na roky 2023, 2024 a 2025.

1.3 Cesta k tvorbě MAP

Dne 30. září 2020 vyhlásilo MŠMT ze své pozice řídicího orgánu OP VVV výzvu „Akční plánování v území“ k předkládání žádostí o podporu individuálních projektů z OP VVV.

Cílem výzvy byla podpora společného plánování a sdílení aktivit v území vedoucí ke zlepšení kvality vzdělávání ve školách tím, že bude podpořena spolupráce zřizovatelů, škol a ostatních aktérů ve vzdělávání včetně organizací neformálního vzdělávání v místě zaměřená zejména na společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro následné společné řešení místně specifických problémů a potřeb a vyhodnocování přínosů spolupráce. Důraz byl kladen na podporu spolupráce škol, vzdělávacích a kulturních center a zaměstnavatelů v rozvoji gramotností a klíčových kompetencí dětí, žáků a studentů VOŠ. Součástí byla i podpora aktivit vedoucích k podpoře dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a vytváření podmínek pro vzdělávání na dálku.

V území SO ORP Orlová byl v té době realizován projekt MAP II – ORP Orlová, v rámci něhož probíhala jednání a diskuse zapojených měst a obce o pokračování spolupráce v oblasti plánování a strategického

řízení ve vzdělávání. Všichni tři starostové obcí ORP Orlová (Orlová, Petřvald, Doubrava) stvrdili svůj zájem o pokračování navázané spolupráce. Územím dopadu MAP tak bylo stanoveno území SO ORP Orlová, nositelem projektu ORP Orlová a žadatelem v území město Orlová. Město Petřvald a obec Doubrava se staly nefinančními partnery projektu.

Město Orlová podalo žádost o podporu a na základě jejího schválení řídicím orgánem OP VVV byla dne 1. května 2022 zahájena fyzická realizace projektu MAP III – ORP Orlová.

Realizace místních akčních plánů je součástí tzv. akce KLIMA, která je soustavou aktivit jdoucích napříč všemi specifickými cíli Prioritní osy 3 OP VVV. KLIMA je akronym shrnující podstatné složky kvality škol – Kultura učení, Leadership, Inkluze, Metodická podpora učitele (Mentoring), Aktivizující formy učení.

1.4 Partnerství

V počátku realizace projektu byli identifikováni nezbytní aktéři tvorby a realizace MAP a byly zpracovány komunikační strategie jako systém zapojení dotčené veřejnosti. S účastí v projektu MAP III souhlasily všechny partnerské organizace, které byly zapojeny do předchozích projektů MAP I a II.

Do projektu „MAP III – ORP Orlová“ se zapojilo celkem 40 partnerů, kteří byli rozděleni do čtyř skupin. První skupinu tvoří všechny základní a mateřské školy v území a jsou nejpočetnější skupinou partnerů, s nimiž je spolupráce na projektu nejintenzivnější, neboť jsou v přímém kontaktu s celou cílovou skupinou dětí od tří do patnácti let. Druhá skupina jsou zástupci partnerských obcí. Organizace spojené s činnostmi pro děti a mládež patří do třetí skupiny a čtvrtá skupina se skládá z partnerů, jejichž zástupci byli doporučeni „Postupy MAP“ jako členové Řídícího výboru.

Všichni partneři byli průběžně informováni o aktuálním dění v projektu. Byly jim zasílány všechny relevantní informace a měli možnost připomínkovat jednotlivé výstupy.

Způsoby komunikace:

- internet
- elektronická pošta
- média
- propagační materiály
- veřejné projednání
- aktivity škol

Internet

Na internetových stránkách všech tří obcí zapojených do projektu „MAP III – ORP Orlová“ realizační tým průběžně informoval o probíhajících aktivitách projektu včetně umístění fotografií z jednání. Současně jsou provozovány samostatné webové stránky projektu <http://map-orlova.cz/> a profil na sociální síti Facebook <https://www.facebook.com/maporlova/>. Zveřejňovány jsou všechny relevantní výstupy, které v rámci projektu vznikají a jsou schváleny řídicím výborem.

Elektronická pošta

Prostřednictvím elektronické pošty realizační tým rozesílal všem partnerům pozvánky na akce, zápisy z jednání a jednotlivé výstupy projektu.

Média

V místním tisku tří zapojených obcí vycházely články popisující postup prací na projektu (Orlovské noviny, Petřvaldské noviny, Doubrava obecní zpravodaj).

Propagační materiály

V rámci organizování diskusních stolů na rozličná témata vztahující se k tvorbě MAP a při setkávání se aktérů MAP byly účastníkům distribuovány předměty propagující probíhající projekt podpořený z OP VVV obsahující prvky povinné publicity. Současně byly vytvářeny propagační materiály (letáky, plakáty) k jednotlivým akcím.

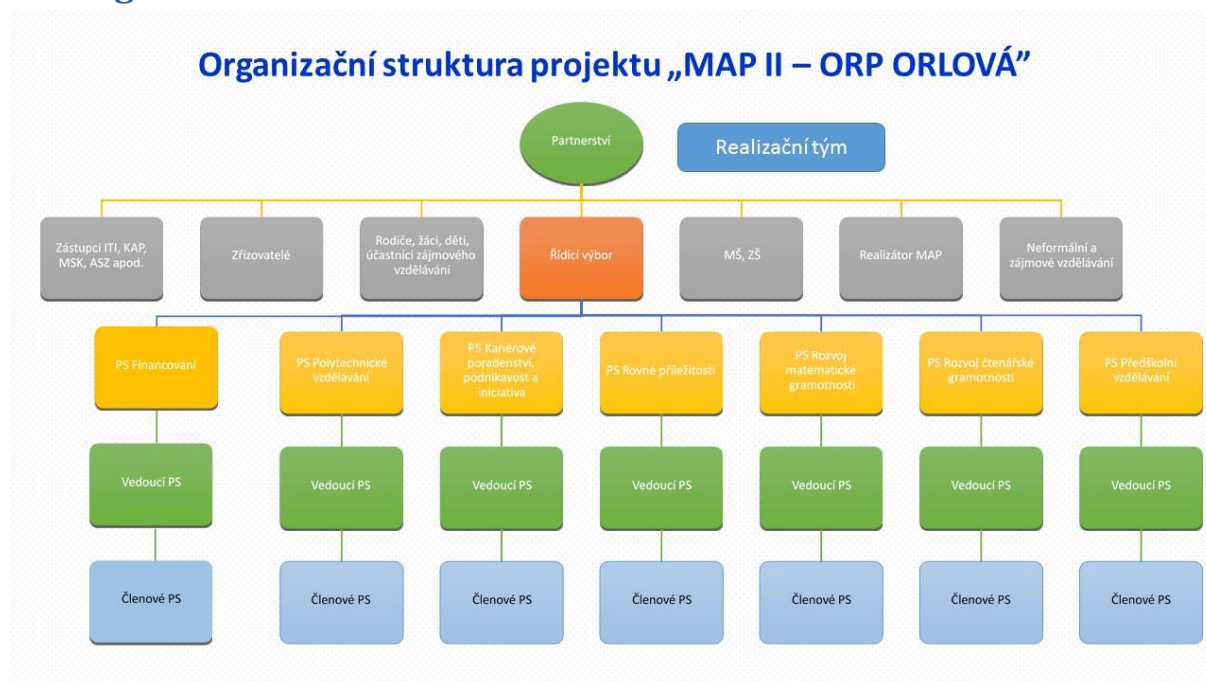
Veřejné projednání

K vymezení problémových a prioritních oblastí byli přizváni na jednání Řídícího výboru rovněž všichni partneři projektu. Byly zde představeny jednotlivé výstupy, na jejichž základě došlo k diskuzi, k vymezení a následnému schválení Řídícím výborem prioritních oblastí hodných řešení.

Aktivity škol

V rámci aktivit jednotlivých škol byly v jejich prostorách umístěny informace o projektu a možnostech zapojení.

1.5 Organizační struktura

Realizační tým projektu

Zodpovídá za realizaci projektu a zabezpečuje činnost Řídícího výboru a pracovních skupin vytvořených pro tento projekt. Mezi hlavní úkoly realizačního týmu patří:

- ☐ zajišťovat potřebné podkladové materiály a tyto pak předkládat Řídícímu výboru MAP a dalším aktérům,
- ☐ plánovat harmonogram aktivit a monitorovat průběh realizace MAP,
- ☐ pracovat v systému MS2014+ a komunikovat s poskytovatelem dotace,
- ☐ připravovat průběžné žádosti o změnu, zprávy o realizaci a žádosti o platbu,
- ☐ studovat metodické příručky a postupy,
- ☐ organizovat společné vzdělávací a informační činnosti aktivit v rámci MAP,
- ☐ zajišťovat efektivní komunikační systém,
- ☐ zajišťovat v oblastech MAP přenos výstupů mezi dílčími týmy,
- ☐ dohlížet na vedení administrativy, organizovat porady, metodická setkávání, pracovní jednání, kontrolovat správné profinancování projektu, dohlížet na dodržování povinné publicity projektu,
- ☐ rozvíjet ve spolupráci s odborným garantem u zástupců zřizovatelů a v zapojených školách odbornou znalost k odborným tématům MAP,
- ☐ účastnit se aktivit souvisejících s přímou podporou škol a dalších vzdělávacích zařízení v oblasti řízení kvality vzdělávání,
- ☐ pravidelně vyhodnocovat realizované aktivity a dosahování cílů MAP.

Realizační tým projektu „MAP-ORP Orlová III“ tvoří administrativní tým (projektový manažer, finanční manažer) a odborný tým (specialista pro strategie a plánování, odborný asistent, vedoucí a členové pracovních skupin). Projektový manažer je spojovacím mezičlánkem mezi všemi účastníky projektu. Realizuje úkoly vyplývající z realizace projektu, nastavuje časový harmonogram úkolů a řídí činnost všech zúčastněných včetně zpětné kontroly. Finanční manažer má na starosti vše kolem účetnictví a finančního řízení projektu. Celkový úvazek administrativního realizačního týmu činí cca 0,65 měsíčně. Specialista pro strategie a plánování vykonává funkci poradního a pomocného hlasu všem členům realizačního týmu, podílí se na zpracování finálního strategického dokumentu MAP. Odborný asistent má na starosti analýzu školské soustavy (sběr a zpracování statistických dat), naplňování komunikačního procesu a sdílení zkušeností s Ipo a Ips. Většina členů pracovních skupin jsou zástupci partnerů projektu a existuje tak přímá vazba mezi realizačním týmem a partnery.

Odpovědnosti a kompetence jednotlivých členů RT MAP jsou definovány pracovními náplněmi, jenž vyplývají z metodických pokynů projektu.

Tabulka 1 Pracovní náplně RT MAP

Člen RT MAP	Druh pracovního poměru	Výše měsíčního úvazku	Popis náplně pracovní pozice
-------------	------------------------	-----------------------	------------------------------

1.1.1.1 2.1 Manažer projektu	DPČ	0,5	Klíčový pracovník, který disponuje odbornými znalostmi a schopnostmi potřebnými pro realizaci projektu a aktivně tyto využívá pro dosažení účelu projektu. Má zkušenosti ze strategického řízení a akčního plánování pro oblast vzdělávání, se zapojením dotčené veřejnosti do procesů strategického a komunitního plánování, rovněž má praxi z prostředí pro vzdělávání dětí do 15 let a to na místní úrovni. Je odborným garantem klíčové aktivity Řízení projektu. Manažer projektu zodpovídá za celkovou realizaci projektu, za splnění stanovených cílů a výstupů, dodržení časového harmonogramu a stanoveného rozpočtu projektu. Vede členy projektového týmu administrativního i odborného. Kontroluje vedení dokumentace projektu, zajišťuje řádnou archivaci dle metodik OP VVV. Zajišťuje efektivní komunikaci na všech úrovních realizace projektu. Reportuje stav projektu směrem k poskytovateli dotace, vedení organizace příjemce, zapojeným obcím, školám a školským organizacím, relevantním partnerům, nadřízeným a členům realizačního týmu projektu. Zodpovídá za provádění řízení rizik projektu, hodnocení průběhu projektu, správnost výběrových/zadávacích řízení, správnost změn v projektu, řádný chod projektu v souladu s Rozhodnutím o poskytnutí dotace a metodikami OP VVV, pracovním a časovým harmonogramem, sledování správnosti a vyhodnocování naplňování indikátorů projektu, účastní se kontrol projektu. Připravuje zprávy o realizaci projektu. Garantuje organizační a provozní stránku projektu. V rámci podaktivity A 1.1 aktualizuje složení ŘV MAP a pracovních skupin, aktualizuje dokument organizační struktury, jehož součástí je popis rolí, povinností a odpovědností jednotlivých složek. Aktualizuje dokumenty Statut a Jednací řád. Zabezpečuje činnosti řídicího výboru a dalších částí organizační struktury projektu (příprava podkladů, komunikace s členy, zpracování výstupů z jednání apod.). Organizuje společné vzdělávací, informační a osvětové aktivity financované z paušálních nákladů projektu. Ve spolupráci s realizačním týmem rozvíjí odbornou znalost k odborným tématům MAP. Monitoruje průběh realizace aktivit A1 Rozvoj a aktualizace MAP a A2 Evaluace procesu místního akčního plánování, zajišťuje v procesu místního akčního plánování přenos výstupů mezi jednotlivými články, které jsou v rámci organizační struktury MAP zřízeny (ŘV, PS). Ve spolupráci s odborným asistentem a specialistou se podílí na realizaci podaktivity A 1.7 Podpora škol v plánování. Jeho úkolem je přenos reálných potřeb ze škol do plánu v území MAP, rozvíjet a posílit atmosféru spolupráce v rámci pedagogického sboru při společném plánování aktivit ve školách v prioritních tématech MAP. V rámci podaktivity A 1.8 koordinuje a řídí zpracování Místního akčního plánu, řízení procesu zpracování MAP, koordinuje členy Řídicího výboru, zodpovídá za celkovou koordinaci pracovních skupin a celkovou koncepci a jednotnost zpracování Místního akčního plánu. Spolunavrhuje způsoby financování aktivit, účastní se
------------------------------------	-----	-----	--

		jednání pracovních skupin, vede porady s členy odborného týmu, spolupodílí se na organizačním zajištění workshopů a seminářů. Aktivně navštěvuje školy, poskytuje konzultace a poradenství pro školy, informuje školy o výstupech pracovních skupin. Poskytuje odborné poradenství a konzultace k řízení projektu MAP na všech úrovních. Realizuje podaktivitu A 1.9 Spolupráce s projektem KAP, kdy tato umožňuje výměnu informací, spolupráci při přípravě a zpracování KAP III, plánování společných aktivit v rámci budoucí implementace KAP, popř. i MAP apod. Na setkáních je možné dohodnout i následné postupy k výměně konkrétních informací, způsobu jejich předání, a to podle situace a potřeb aktérů v jednotlivých krajích a s ohledem na již nastavené informační toky. Spolupracuje s odborným garantem MAP (A 1.10, projekt SRP). Tato spolupráce bude probíhat formou účasti na vzdělávání a společných konferencích nebo jiných setkáních určených k výměně zkušeností. V rámci A 1.11 zajišťuje výměnu informací a zkušeností, plánování společných aktivit a jejich synergií v územích. V rámci možností a potřeb se účastní a spolupracuje na odborných panelech těchto IPs: P-KAP, PPUČ, KSH, APIV B, IKV, popř. dalších IPs. Dále bude probíhat spolupráce s IPo koncepčními a jinými projekty včetně projektů hrazených ze zdrojů mimo OP VVV. Spolupráce bude probíhat formou setkání určených k výměně zkušeností, informací, plánování aktivit a jejich synergií v rámci území. Z této činnosti bude zpracovávat zprávy s popisem a vyhodnocením spolupráce, s identifikací dopadů do území ORP. Pravidelně vyhodnocuje aktivity a dosahování cílů projektu, je tedy zodpovědný také za A2 Evaluaci projektu (sběr dat pro externího evaluátora). Aktivity a podaktivity: KA Řízení projektu A1 Rozvoj a aktualizace MAP A 1.1 Řízení procesu rozvoje a aktualizace MAP A 1.7 Podpora škol v plánování A 1.8 Místní akční plánování A 1.9 Spolupráce s KAP A 1.10 Spolupráce s projektem poskytujícím metodickou podporu akčnímu plánování v území A 1.11 Spolupráce s ostatními projekty Ips, Ipo koncepčními A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
--	--	--

1.1.1.1 .3.1 Finanční manažer	DPP	20 hod./měs.	Zodpovídá za finanční řízení, správnost a platby projektu, např. dohlíží nad financováním projektu a stavem rozpočtu projektu, kontroluje a připravuje podklady pro žádosti o platbu, zpracovává žádosti o platbu, připravuje podklady pro finanční části zpráv o realizaci projektu, účastní se kontrol projektu. Podílí se na činnostech souvisejících s účetnictvím projektu, evidencí účetních dokladů, vedením bankovního účtu. Zpracovává případné finanční změny projektu. Reportuje finanční stav projektu směrem k poskytovateli dotace a nadřízeným. Zajišťuje realizaci případných veřejných/zadávacích řízení, realizuje cenové poptávky. Komunikuje s dodavateli služeb a dodávek. Kontroluje a zpracovává podklady pro úhradu mezd RT MAP. Úzce spolupracuje s hlavním manažerem projektu v rovině administrativního dosažení cílů a výstupů. V rámci podaktivity 1.3 úzce spolupracuje s PS Financování v záležitosti možnosti úhrad aktivit projektu z paušálních nákladů, případně z jiných zdrojů žadatele. Vede administrativní agendu projektu dle požadavků nadřízeného pracovníka, zejména manažera projektu. Kompletuje dokumentaci o projektu, podílí se na přípravě podkladů pro ZOR a ŽOP. Zajišťuje chod kanceláře projektu, komunikuje se členy projektového týmu. Obstarává agendu příchozí a odchozí pošty projektu. Je zodpovědný za kompletní administrativní zajištění realizace projektu ve všech aktivitách, vedení operativní evidence, provozní korespondence, adresářů, statistik apod. Připravuje podklady k jednáním a k realizaci aktivit, zhotovuje zápisy, kompletuje a archivuje projektovou dokumentaci. Eviduje a monitoruje naplňování indikátorů. Spravuje databázi kontaktů. Je zodpovědný za dodržování pravidel publicity. Aktivita a podaktivity: Řízení projektu A1 Rozvoj a aktualizace MAP A 1.1 Řízení procesu rozvoje a aktualizace MAP A 1.3 Pracovní skupina pro financování A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
1.1.1.2 .3.1 Odborný asistent	DPP	25 hod/měs.	Odborný a kvalifikovaný pracovník se zkušenostmi pro oblast vzdělávání, zejména statistiky a analýzy, dále se zkušenostmi v oblasti PR. Úzce spolupracuje s manažery projektu, s externím evaluátorem a specialistou na realizaci dílčích výstupů projektu v části analytické, strategické, investičních priorit i evaluace a na kompletaci finálního dokumentu MAP. V rámci A 1.2 zpracovává a průběžně monitoruje systém komunikace jak dovnitř, tak navenek. Identifikuje dotčenou veřejnost, tvoří komunikační plán a realizuje komunikační proces. Spravuje sociální a webová média projektu, tvoří články a tiskové zprávy do regionálních tisků, vytváří vlastní zpravodaj projektu, tvoří letáky a plakáty, realizuje informativního setkání ke kvalitě vzdělávání s relevantními aktéry, zastupiteli a dalšími aktéry

			formou kulatých stolů a porad ředitelů škol. Připraví a zrealizuje setkání s novináři. Garantuje podaktivitu A 1.7 Podpora škol v plánování. Ve spolupráci se specialistou aktivně navštěvuje školy, organizuje diskuse pedagogických sborů, poskytuje konzultace a poradenství pro školy, informuje školy o výstupech pracovních skupin. Zajišťuje jednání se školami, analýzu školské soustavy v území, zmapování spádových oblastí jednotlivých škol, identifikaci organizací zapojených do vzdělávání, zajišťuje spolupráci MŠ a ZŠ při přestupu dětí. Podporuje školy ve tvorbě individuálních popisů potřeb škol formou tematických workshopů. Koordinuje zpracování popisu potřeb školy s cílem stanovit vizi rozvoje školy, podílí se na zpracování analytické části, vede dokumentaci spojenou s analýzou problémů školy, identifikuje příčiny a navrhuje vhodné způsoby řešení. Je zodpovědný za zpracování šetření a tvorbu výstupu potřeb a cílů školy a jejich předání RT MAP. Zpracovává agregovaná data popisu potřeb škol za území. Zjištěná data a výstupy předává hlavnímu manažerovi projektu. Podílí se na naplňování podaktivit A 1.8, 1.9, 1.10 a 1.11. Jako zástup se účastní seminářů, diskusních panelů a konferencí pořádaných na úrovni kraje v rámci Ip ostatních a Ip koncepčních. Spolupracuje s odborným garantem MAP (A 1.10, projekt SRP). Tato spolupráce bude probíhat formou účasti na vzdělávání a společných konferencích nebo jiných setkáních určených k výměně zkušeností. Realizuje podaktivitu A 1.9 Spolupráce s projektem KAP, kdy tato umožňuje výměnu informací, spolupráci při přípravě a zpracování KAP III, plánování společných aktivit v rámci budoucí implementace KAP, popř. i MAP apod. Účastní se setkání s rodiči, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, zaměstnanci zřizovatelů, pracovníky neformálních a zájmových vzdělávacích organizací, odborníky, jednání ŘV MAP/pracovních skupin, ze kterých sbírá podněty k místnímu akčnímu plánování. Spolupracuje s externím evaluátorem projektu, kdy mu poskytuje požadovaná data k evaluaci. Aktivita a podaktivita: A1 Rozvoj a aktualizace MAP A 1.2 Zpracování komunikačního plánu, zpracování a realizace konzultačního procesu jako součásti komunikačního plánu A 1.7 Podpora škol v plánování A 1.8 Místní akční plánování A 1.9 Spolupráce s projektem KAP A 1.10 Spolupráce s projektem poskytujícím metodickou podporu akčnímu plánování v území A 1.11 Spolupráce s ostatními projekty IPs, IPo koncepčními A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
--	--	--	---

1.1.1.2 .3.2 Specialista pro strategii a plánování	DPP	25 hod/měs.	Odborný a kvalifikovaný pracovník na oblast strategického řízení a akčního plánování pro oblast vzdělávání. Disponuje zkušenostmi se zapojením dotčené veřejnosti do procesů strategického a komunitního plánování, rovněž má praxi z prostředí pro vzdělávání dětí do 15 let a to na místní úrovni. Poskytuje odborné poradenství a konzultace k řízení projektu MAP na všech úrovních. Účastní se seminářů realizovaných poskytovatelem dotace. Účastní se seminářů, diskusních panelů a konferencí pořádaných na úrovni kraje v rámci I p ostatních a I p koncepčních (A 1.11). Spolupracuje s odborným garantem MAP (A 1.10). Tato spolupráce bude probíhat formou účasti na vzdělávání a společných konferencích nebo jiných setkáních určených k výměně zkušeností. Realizuje podaktivitu A 1.9 Spolupráce s projektem KAP, kdy tato umožňuje výměnu informací, spolupráci při přípravě a zpracování KAP III, plánování společných aktivit v rámci budoucí implementace KAP, popř. i MAP apod. Úzce spolupracuje s manažery projektu a s externím evaluátorem na realizaci dílčích výstupů projektu v části analytické, strategické, investičních priorit i evaluace a na kompletaci finálního dokumentu MAP (A 1.8). Rozvíjí odbornou znalost k odborným tématům MAP. Vede a aktivně řídí diskuse s pedagogickými i ostatními odborníky. Účastní se setkání s rodiči, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, zaměstnanci zřizovatelů, pracovníky neformálních a zájmových vzdělávacích organizací, odborníky, jednání ŘV MAP/pracovních skupin, které facilituje (A 1.1). Podporuje školy ve zpracování jejich vize rozvoje, napomáhá efektivně dojít k optimálním výsledkům v pracovní skupině nebo týmu, stanovuje komunikační principy jednání Řídicího výboru MAP a pracovních skupin (A 1.3 -1.6). Pomáhá naplňovat podaktivitu A 1.7 Podpora škol v plánování. Jeho úkolem je ve spolupráci s odborným asistentem zajistit přenos reálných potřeb ze škol do plánu v území MAP, rozvíjet a posílit atmosféru spolupráce v rámci pedagogického sboru při společném plánování aktivit ve školách v prioritních tématech MAP. Zjištěná data a výstupy prezentuje na jednáních PS a ŘV. Pomáhá vést diskuse s pedagogickými sbory na základě připravených dotazníkových šetření v jednotlivých oblastech (gramotnosti, rovné příležitosti, financování škol apod.). Koordinuje a řídí zpracování Místního akčního plánu, řízení procesu zpracování MAP, zodpovídá za zpracování jednotlivých částí MAP, koordinuje členy Řídicího výboru, zodpovídá za celkovou koordinaci pracovních skupin a celkovou koncepci a jednotnost zpracování Místního akčního plánu. Spolu navrhuje způsoby financování aktivit, účastní se jednání pracovních skupin, vede porady s členy odborného týmu, spolupodílí se na organizačním zajištění workshopů a seminářů financovaných z paušálních nákladů. Zpracovává a průběžně monitoruje systém komunikace jak dovnitř, tak navenek. Napomáhá realizaci komunikačního plánu a procesu (A 1.2). Odborně garantuje celou klíčovou aktivitu A1 Rozvoj a
---	------------	------------------------	--

			aktualizace MAP. Aktivita a podaktivita: A 1.1 Řízení rozvoje a procesu aktualizace MAP A 1.2 Zpracování komunikačního plánu, zpracování a realizace konzultačního procesu jako součásti komunikačního plánu A 1.3 – 1.6 Pracovní skupiny A 1.7 Podpora škol v plánování A 1.8 Místní akční plánování A 1.9 Spolupráce s projektem KAP A 1.10 Spolupráce s projektem poskytujícím metodickou podporu akčnímu plánování v území A 1.11 Spolupráce s ostatními projekty Ips, Ipo A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
1.1.1.2 .3.3 Vedoucí pracovních skupin	DPP	70 hod./měs.	Celkem 7 pracovních skupin, tj. 4 povinné a 3 volitelné. Vedoucí PS řídí činnost pracovní skupiny, připravuje podklady na jednání pracovní skupiny (zpravidla 1x měsíčně), zpracovává výstupy činnosti pracovní skupiny a finální podobu podkladů na jednání ŘV, vede jednotlivé členy pracovní skupiny. Stanovuje cíle a přiděluje dílčí úkoly jednotlivým členům týmu, kontroluje plnění úkolů. Je zodpovědný za prezentaci výsledků pracovní skupiny Řídicímu výboru, motivuje jednotlivé členy pracovní skupiny, zajišťuje zvyšování odborných kompetencí, pořádání workshopů pro členy pracovní skupiny. Pravidelně komunikuje s RT MAP a účastní se porad ke zpracování Místního akčního plánu. PS se aktivně podílí na celém procesu společného plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě A 1.8. Pracovní skupiny naplňují úkoly dané Postupy MAP. Poskytují součinnost při zpracování evaluace projektu. Aktivita a podaktivita: A1 Rozvoj a aktualizace MAP A 1.3 Pracovní skupina pro financování A 1.4 Pracovní skupiny ke čtenářské a matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka A 1.5 Pracovní skupina pro rovné příležitosti A 1.6 Pracovní skupiny pro další témata – Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání; Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků; Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost - inkluze - kvalita A 1.8 Místní akční plánování A2 Evaluace procesu místního akčního plánování

1.1.1.2 .3.4 Členové pracovních skupin	DPP	168 hod./měs.	Celkem 7 pracovních skupin, tj. 4 povinné a 3 volitelné. V každé PS působí 3 členové PS, tj. celkem 21 osob. Člen pracovní skupiny zpracovává analytické výstupy ze škol za danou oblast a návrhovou část opatření aktivit škol a aktivit spolupráce, poskytuje poradenství školám a ostatním subjektům zapojeným do MAP, účastní se jednání se zřizovateli a členy ŘV MAP, RT MAP, jednání pracovní skupiny (zpravidla 1x měsíčně). PS se aktivně podílí na celém procesu společného plánování v území a aktualizaci dokumentace MAP v podaktivitě A 1.8. Pracovní skupiny naplňují úkoly dané Postupy MAP. Poskytují součinnost při zpracování evaluace projektu. Aktivity a podaktivity: A 1.3 Pracovní skupina pro financování A 1.4 Pracovní skupiny ke čtenářské a matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka A 1.5 Pracovní skupina pro rovné příležitosti A 1.6 Pracovní skupiny pro další témata – Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání; Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků; Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost - inkluze - kvalita A 1.8 Místní akční plánování A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
1.3 Paušální náklady - Evaluátor	-	20 hod./měs.	Zajištění aktivity A2 Evaluace procesu místního akčního plánování ze strany externího experta dle požadavků Postupů MAP III. Pracovní pozice nebude hrazena z přímých nákladů projektu, ale z paušálních nákladů jako služba. Evaluátor společně s RT MAP a ŘV MAP stanoví témata a cíle evaluace a v návaznosti na ně evaluační otázky. Evaluátor ve spolupráci s RT MAP provede výběr cílových skupin evaluace (respondenty). Evaluátor MAP zpracuje přehledný harmonogram realizace evaluace/jednotlivých evaluací. Evaluátor ve spolupráci s RT MAP a s PS definuje konkrétní nástroje pro realizaci evaluace/í a postup, jak budou získané informace vyhodnoceny a agregovány na území MAP. Evaluátor a RT MAP zpracuje v návaznosti na použité evaluační nástroje výsledky evaluace a stanoveným způsobem je vyhodnotí. Následně zpracuje závěrečná doporučení pro ŘV MAP. Tyto vytvořené podklady poskytne k projednání jednotlivým PS. Výstupy z jednání PS (doporučení k realizaci opatření) spolu s podklady z evaluace projedná ŘV MAP.

Tabulka 2 Personální obsazení administrativního RT MAP

Pracovní pozice	Jméno a příjmení
Projektový manažer	Lucie Zmijová
Finanční manažer	Veronika Kulpová

Tabulka 3 Personální obsazení odborného RT MAP

Pracovní pozice	Jméno a příjmení
Specialista pro strategie a plánování	Petra Kantorová
Odborný asistent	Michal Kozák

Řídící výbor

Role Řídícího výboru je přímo spjatá s procesem plánování, tvorbou a schvalování MAP. Jeho složení reprezentativně odpovídá složení partnerství MAP. Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP. Realizačním týmem byli osloveni všichni povinní aktéři, přičemž bylo žádoucí zachovat původní složení řídícího výboru MAP I a MAP II a doplnění pouze o nové zástupce. Řídící výbor se sešel na svém ustavujícím jednání 23. června 2022 a schválil statut a jednací řád, zvolil si předsedu a místopředsedu. Řídící výbor čítá 16 členských organizací, jejichž zástupci se scházejí min. 2x ročně, v případě potřeby také na mimořádných zasedáních.

Organizace	Zástupce
Moravskoslezský kraj	Tomáš Miczka
KAP	Mgr. Hana Kubíčková
MAS Bohumínsko	Mgr. Pavla Skokanová
ITI Ostravská aglomerace	Mgr. Dagmar Vdolečková
Realizátor projektu	Bc. Lucie Zmijová
Zřizovatel škol ve městě Orlová	Ing. Pavlína Kucharczyková
Zřizovatel škol ve městě Orlová	Mgr. Bc. Roman Galia
Zřizovatel škol ve městě Petřvald	Bc. Michal Janeček
Zřizovatel škol v obci Doubrava	Mgr. Dáša Murycová
ZUŠ	MgA. Andrej Vyoral, ArtD
Vedení ZŠ	Mgr. Marek Tešnar
Vedení ZŠ	Mgr. Zdeněk Nowak
Vedení MŠ	Mgr. Yvona Dluhošová
Organizace zájmového a neformálního vzdělávání	Mgr. Jana Šertlerová
Zástupce volnočasových aktivit	Ing. Michal Kozák
Zástupce rodičů	Michaela Goszj, Dis.

Pracovní skupiny

Řídící výbor rozhodl, že pro zajištění principů komunitního plánování budou vytvořeny pracovní skupiny. Každá pracovní skupina se zabývá svěřeným opatřením, které je v rámci MAP povinné a dále těmi, která vyšla z vlastních šetření a provedených analýz území. Zároveň bylo žádoucí zachovat původní strukturu pracovních skupin z MAP I a II. Pracovní skupina je tým pracovníků složený z vedoucího a členů pracovní skupiny, kteří se věnují určenému tématu / tématům vzdělávání. Pracovní

skupiny jsou rovněž tvořeny ze všech cílových skupin partnerů tak, aby bylo dosaženo dohody. Celkem bylo vytvořeno 7 pracovních skupin:

PS 1 Pro financování

PS 2 Pro rovné příležitosti

PS 3 Pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka

PS 4 Pro rozvoj matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka

PS 5 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

PS 6 Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků

PS 7 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost - inkluze – kvalita

Pracovní skupiny se scházejí ve frekvenci min. 4x za rok. Aktivně se podílejí na stanovení cílů, priorit a aktivit. V každé pracovní skupině působí alespoň 1 člen splňující podmínku pedagogického pracovníka s minimálně pětiletou praxí v základní škole, a alespoň 1 člen, který je odborníkem pro oblast podpory digitálních kompetencí a začleňování ICT do procesu vzdělávání.

2. Manažerský souhrn

2.1 Shrnutí prací na projektu

Úvodní realizační fáze projektu byla věnována aktualizaci analytické části strategického dokumentu MAP. Analytická část je základem pro další společné plánování v partnerství. Stávající analytická část MAP, která byla zpracována v předchozím projektu MAP II byla aktualizována na základě nových dat a informací z území. Zároveň byly zohledněny výstupy evaluací z předchozího projektu MAP II. Podklady pro aktualizaci analytické části vytvořit realizační tým MAP a ty poskytnul a projednal se zapojenými školami, zřizovateli, pracovními skupinami, řídicím výborem MAP a veřejností v rámci konzultačního procesu.

V rámci aktualizace analytické části území jsme provedli tyto postupné kroky:

1. Situační analýza v území ORP Orlová.
2. Projednání výstupů závěrečné evaluace předchozího projektu MAP II včetně návrhů opatření ke zlepšení.
3. Meta analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území pro oblast vzdělávání.
4. Průběžné vyhodnocování naplňování ročního akčního plánu z předchozího období.
5. Vyhodnocení agregovaných dat za projekty škol.
6. Vyhodnocení popisů potřeb škol v rámci podaktivity 1.7 Podpora škol v plánování.
7. Zjištění potřeb investic ve školách a stupně připravenosti.
8. Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů v závislosti na provedených analýzách a šetření, tedy revize analýzy stavu a potřeb, SWOT3 analýz a identifikace příčin.
9. Projednání analytické části MAP.

Administrativní a zejména odborný realizační tým pracoval se školskou statistikou, dále pak s agregovanými daty, která byla poskytnuta jednotlivými školami (projekty škol – šablony, NPO – Podpora sociálně znevýhodněných žáků). Současně probíhala v území vlastní šetření a diskuse se zapojenými organizacemi v otázkách identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v oblasti vzdělávání. Relevantní data jsme získávali také průběžným sběrem v rámci tvorby popisů potřeb škol, kdy byla vytvořena sada dotazníkových šetření se zaměřením na hlavní a průřezové oblasti (financování školství, rozvoj gramotností a pregramotností, rozvoj měkkých kompetencí, naplňování principů rovných příležitostí, rozvoj manažerských, pedagogických a didaktických kompetencí aj.). Současně jsme aktualizovali vazbu priorit a cílů našeho projektu MAP na aktuálně platné strategické dokumenty na úrovni regionální, krajské a celostátní. Na základě výše uvedeného byly sestaveny pracovními skupinami SWOT analýzy pro každou řešenou oblast.

Po diskuzích s partnery v území nad analytickými výstupy byly definovány konkrétní problémové oblasti a s přihlédnutím k prioritám, cílům a opatřením existujících strategií a dokumentů týkajících se školství na různých úrovních byly pro MAP navrženy vlastní priority a cíle, implementační opatření. V území vznikla tzv. dohoda o prioritách, která vyústila v aktualizaci strategické a implementační části dokumentu MAP.

2.2 Hlavní trendy v území

Všechny tři obce tvořící dohromady SO ORP Orlová byly do 20. let 19. století, kdy zde započala těžba černého uhlí, zaměřené na zemědělství. S příchodem těžby se zdejší kraj začal rozvíjet hospodářsky i společensky. Měnil se charakter zástavby a počet obyvatel rostl. Orlová se dokonce na nějakou dobu stala centrem českého a polského školství.

Dnes, téměř třicet let po začátku restrukturalizace průmyslu, je pro tuto oblast charakteristický nedostatek pracovních příležitostí, špatná kvalita životního prostředí a s tím související populační ztráty, růst sociálních problémů a to vše se odráží na struktuře a kvalitě školství.

Jednou z příčin narůstajícího sociálního napětí ve společnosti je nezaměstnanost absolventů škol, kteří si tak nemají šanci osvojit pracovní návyky a časem se řada z nich se svou situací ztotožní a nehledá řešení. Jiní odchází za prací do ekonomicky atraktivnějších měst ČR. Důvodem bývá i špatný výběr své budoucí profese bez ohledu na potřeby trhu práce.

2.3 Prioritní oblasti rozvoje v řešeném území

Společná vize

Na základě dohody všech zainteresovaných subjektů v území podpořit rozvoj potenciálu a osobnosti každého dítěte do 15 let - formou možností přístupu ke vzdělávání všem, pomoci potřebným, nabídky mimoškolních aktivit zájemcům, pochvaly a odměny pro nejlepší – s cílem vychovat slušného a podnikavého člověka schopného si najít práci a být úspěšným ve svém životě.

Priorita 1 Společné vzdělávání

Společné vzdělávání je prioritou školství celé ČR. Vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí dětem a dání šance každému na vzdělání - bez ohledu na rodinné sociální prostředí, předpoklady k učení, národnost či zdravotní stav dítěte - žáka. Předpokladem úspěchu je nastavit co nejpríznivější podmínky pro pedagogy k práci s heterogenními skupinami dětí a žáků.

Priorita 2 Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život

Dokázat motivovat děti - žáky neprospívající a dát vyniknout nadaným; znát své místo v porovnání s ostatními a vidět cesty zlepšení; ukázat a vysvětlit každému smysl učení a jeho vliv na další život a nasměřovat každého žáka k profesi odpovídající jeho zálibám, schopnostem a šanci se uplatnit v profesním životě - to je vizitka kvalitního předškolního a základního vzdělávání.

Priorita 3 Efektivní využití volného času

Rovněž způsob trávení volného času je faktorem formujícím osobnost člověka. Široká škála nabídky různorodých aktivit ještě neznamená její využití, pokud není dostatečně prezentována těm, jimž je určena.

3. Dohoda o prioritách

Dohoda o prioritách zahrnuje tři postupné kroky:

- analýza (3.1)
- strategický rámec MAP (3.2)
- investiční priority (3.3)

3.1 Analýza

V rámci analýzy území byla zpracována tato témata:

- Identifikace správního obvodu ORP Orlová (3.1.1)
- Demografie a její vliv na školství (3.1.2)
- Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání (3.1.3)
- Charakteristika školství v řešeném území (3.1.4)
- Vyhodnocení aktivit škol a popisů potřeb škol (3.1.5.1 - 2)
- Potřeby ZŠ v oblasti investic do r. 2025 – vlastní šetření (3.1.5.3)
- Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů (3.1.6)
- Projednání analytické části MAP (3.1.7)

3.1.1 Identifikace správního obvodu ORP Orlová

ORP Orlová zahrnuje administrativně správní území tří obcí – města Orlové, Petřvaldu a obce Doubrava. Celé území je začleněno pod okres Orlová a náleží pod Moravskoslezský kraj. Jeho katastrální výměra je 4 508 ha a trvale zde žije necelých 37 000 obyvatel. Viz tab. č. 1.

Tab. č. 1: Katastrální výměra a počet obyvatel SO ORP Orlová

Obec	Katastrální výměra		Počet obyvatel k 1. 1. 2023	
	ha	%	počet	%
Orlová	2 467	55	27 966	77
Petřvald	1 263	28	7 388	20
Doubrava	778	17	1 180	3
Celkem	4 508	100	36 534	100

(Zdroj dat: ČSÚ)

První písemné zmínky o obcích jsou datovány přibližně do 13. století a všechny až do 19. století vykazovaly známky zemědělské krajiny.

Po objevení zdejšího ložiska černého uhlí se obce začaly po všech stránkách rozvíjet. Měnil se charakter zástavby, rostl počet obyvatel a Orlová se dokonce stala na nějakou dobu centrem českého a polského školství. Druhá světová válka násilně rozvoj obcí zastavila.

Po válce se v území začaly projevovat první negativní vlivy důlní činnosti. Lidé se stěhovali do okolních měst na nově budovaná sídliště a počet obyvatel začal na území dnešního ORP Orlová klesat. Doubrava byla v roce 1974 připojena k Orlové a Orlová měla dokonce v 60. letech 20. století plán (naštěstí neuskutečněný) na likvidaci města.

Dnes je již situace opět jiná. Orlová nastoupila po roce 1989 cestu revitalizace historické části města. Doubrava získala v roce 1990 samostatnost, pustila se do obnovy obce a stejně jako Petřvald podporuje místní výstavbu nových rodinných domů.

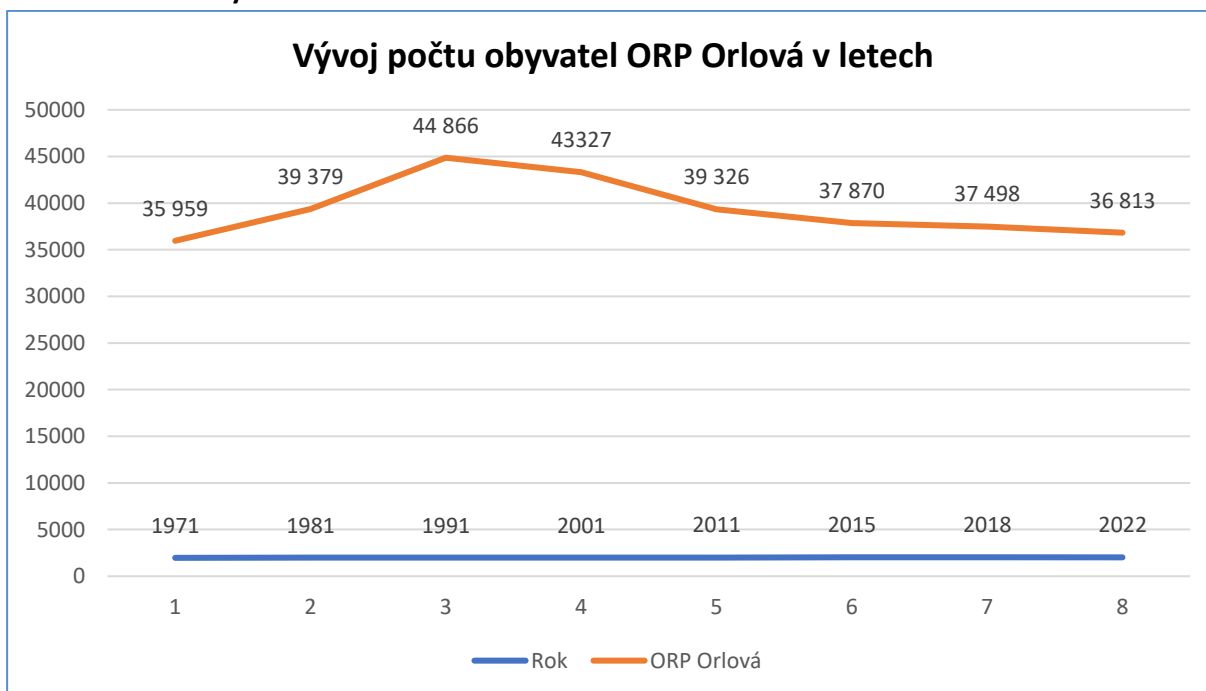
Přesto se přes veškerou snahu negativní vývoj počtu obyvatel na území ORP Orlová nedaří zastavit a od 90. let 20. století se pohybuje v červených číslech. Viz tab. č. 2 a graf č. 1.

Tab. č. 2: Historický vývoj počtu obyvatel v ORP Orlová (zdroj ČSÚ)

Rok	Orlová	Petřvald	Doubrava	ORP Orlová	Změna (v rámci desetiletí)
1971	24 548	8 018	3 393	35 959	-
1981	31 879	7500	-	39 379	3 420
1991	36 280	6 765	1 821	44 866	5 487
2001	34697	6813	1817	43327	-1 539
2011	30 988	7 065	1 273	39 326	-4 001

Rok	Orlová	Petřvald	Doubrava	ORP Orlová	Změna (v rámci desetiletí)
2015	29 524	7 126	1 220	37 870	-1 456
2018	29 108	7 189	1 201	37 498	-375
2022	28 206	7 396	1 211	36 813	-685
2023	27 966	7 388	1 180	36 534	-279

Graf č. 1: Počet obyvatel ORP Orlová 1971 - 2022

3.1.2 Demografie a její vliv na školství

Svého maxima v počtu obyvatel ORP Orlová dosáhlo v roce 1990. K 31. 12. daného roku zde žilo 45 568 obyvatel. Následující roky byly ve znamení poklesu a s nástupem nového tisíciletí byly úbytky obyvatelstva zvlášť markantní. Viz tab. č. 3.

Tab. č. 3: Počet obyvatel ORP Orlová 2000 - 2022

Rok	Orlová	Petřvald	Doubrava	ORP Orlová	Meziroční změna	
					v poč. ob.	v %
2000	35 709	6 783	1 804	44 296	-	-
2001	34 697	6 813	1 817	43 327	-969	-2,19

Rok	Orlová	Petřvald	Doubrava	ORP Orlová	Meziroční změna	
					v poč. ob.	v %
2002	34 488	6 859	1 766	43 113	-214	-0,49
2003	34 282	6 854	1 744	42 880	-233	-0,54
2004	34 026	6 857	1 677	42 560	-320	-0,75
2005	33 717	6 928	1 574	42 219	-341	-0,80
2006	33 161	6 967	1 502	41 630	-589	-1,40
2007	32 918	7 020	1 466	41 404	-226	-0,54
2008	32 738	7 026	1 373	41 137	-267	-0,64
2009	32 430	7 048	1 355	40 833	-304	-0,74
2010	32 067	7 109	1 337	40 513	-320	-0,78
2011	30 988	7 065	1 273	39 326	-1 187	-2,93
2012	30 722	7 094	1 275	39 091	-235	-0,60
2013	30 345	7 095	1 253	38 693	-398	-1,02
2014	29 967	7 138	1 230	38 335	-358	-0,93
2015	29 524	7 126	1220	37 870	-465	-1,2
2018	29 108	7 189	1 201	37 498	-375	-1,0
2022	28 206	7 396	1 211	36 813	-685	-1,83
2023	27 966	7 388	1 180	36 534	-279	-0,76

Hlavní příčinou poklesu populace v ORP Orlová je vysoký podíl nezaměstnaných obyvatel v kraji (9,07 %) způsobený zejména koncentrací těžkého průmyslu v oblasti hutnictví, těžkého strojírenství a hornictví; obtížným vývojem a restrukturalizací, kterými tato odvětví prochází a nesouladem mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce projevující se zejména v oblasti technických a přírodovědných oborů. Výsledkem je mimo jiné stěhování obyvatel v produktivním věku (lze předpokládat) za prací z ORP Orlová.

Ve městě Orlová se nacházejí sociálně vyloučené lokality, tedy místa „obývaná významnou měrou osobami, které jsou sociálně vyloučené nebo jsou ohrožené sociálním vyloučením“. Jejich identifikace úzce souvisí nejen s výše zmíněnými problematikami nezaměstnanosti, nedostatku pracovních příležitostí a vzdělanosti, ale i s dalšími faktory jako jsou například kriminalita, obyvatelnost budov či kvalita a dostupnost veřejných služeb. ORP Orlová se z pohledu počtu vyloučených lokalit na jejím území řadí mezi vysoce problematické regiony. Zatímco v České republice se podíl obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách v průměru pohybuje okolo 1 %, v ORP Orlová je to zhruba 2,5 %.

Věková struktura populace odpovídá regresivnímu typu, který je charakteristický pro vyspělé ekonomiky dnešní doby. Počet lidí v poproduktivním věku převažuje nad populací v předproduktivním věku. Jedná se ale o velice problematický typ populace, který vede k jejímu postupnému přirozenému úbytku, pokud nízká porodnost není kompenzována migrací. Nejvýraznější odchylka je pro skupinu obyvatel v rozmezí 10 až 19 let, 30 až 39 let a muže ve věku 40 až 49 let. Nejvýznamnější příčinou tohoto jevu byla druhá světová válka, kdy poklesla reprodukční základna i míra porodnosti, což negativně ovlivnilo i absolutní počet narozených dětí v období 1966 až 1987 a posléze i na začátku nového tisíciletí. Z detailnějšího porovnání věkové struktury obyvatelstva vyplývá, že jsou zde relativně méně zastoupeny věkové skupiny 0-14, 35-44 a 65+ let. Naopak relativně dominují věkové intervaly 45-59 a 20-29 let. Platí to vždy pro obě pohlaví.

Výhledově ale současná situace povede k problémům, které se projevily již v první polovině dvacátých let 21. století, budou trvat téměř dvě dekády a pravděpodobně vyeskalují na začátku let třicátých. Z porovnání věkových pyramid vyplývá, že problém malé produktivní základny obyvatel vůči poproduktivní populaci bude ve zmíněném období (cca 2021–2036) v Orlově výrazně silnější než ve většině míst České republiky. Relativně silná generace narozená v období 1956 až 1971 bude postupně odcházet do důchodu a bude nahrazována velice slabou generací let 2002–2017. Lze předpokládat, že bez vnějších zásahů nebo silné změny v reprodukci české populace dojde kolem roku 2040 k lehkému „jednorázovému“ zmírnění negativního trendu stárnutí populace, nikoliv však k jeho odstranění. Řešení bude třeba hledat přinejmenším na krajské úrovni. Nicméně redukci nepříznivého vývoje lze vyvolat i na mikroregionální úrovni, přinejmenším zvýšením počtu či kvality pracovních příležitostí, protože právě jejich aktuální nedostatek způsobuje odliv pracovní síly z města.

Aktuální podíl dětí do 14 let na celkové populaci je 14 % a podíl seniorů starších 65 let je 16 %. Obě hodnoty jsou v rámci České republiky podprůměrné. V příštích 15 až 20 letech lze ve městě Orlová očekávat, že se podíl dětí příliš nezmění. Pravděpodobně bude docházet k mírnému poklesu, který ale bude narušen dočasně zvýšenou hrubou mírou porodnosti, k níž dojde vlivem existence silné reprodukční základny ve věku 25 až 29 let. Z pohledu podílu seniorů na populaci města Orlová je zde téměř nevyhnutelný vývoj směrem k jeho růstu v příštích 15 letech.

3.1.3 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Strategický dokument MAP je souhrnný dokument definující vizi, priority a cíle rozvoje vzdělávání v ORP Orlová na základě spolupráce cílových skupin a aktérů projektu s ohledem na data a výstupy dotazníků MŠMT a vlastních šetření a již vytvořených strategií a dokumentů zaměřených na oblast školství dotýkající se daného území ORP, čímž je splněn jeden z principů projektu - princip respektování lokálních partnerství.

Při tvorbě MAP ORP Orlová byly zohledněny tyto strategie a dokumenty vytvořené:

a) na menších územích než je správní obvod ORP Orlová

- Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Města Orlové pro období 2008 – 2030
- Strategie území SO ORP Orlová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a dopravy (2015 – 2024)
- Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017 - 2033
- Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016 – 2022

b) na vyšších územních úrovních

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2020 - 2024
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2019 - 2027
- STRATEGIE OSTRAVSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI 2021-2027
- Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v Moravskoslezském kraji na roky 2015 – 2023
- SCLLD 21+ Strategie komunitně vedeného místního MAS Bohumínsko na období 2021–2027

c) na národní úrovni

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 – 2023
- Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030

Provázanost výše uvedených strategií a dokumentů (dále jen dokumenty) s MAP ORP Orlová dokládají dvě následující tabulky (tab. č. 4 a 5). Tabulka č. 4 ukazuje provázanost jednotlivých částí analyzovaných dokumentů s prioritami a strategickými cíli MAP ORP Orlová. (Označení „x“ znamená, že celý dokument se týká MAP.) Navazující tabulka – tab. č. 5 stručně charakterizuje obsah částí dokumentů, které se s MAP shodují.

Tab. č. 4: Provázanost jednotlivých priorit, cílů a opatření analyzovaných dokumentů s MAP ORP Orlová

Dokument	P1 - Společné vzdělávání	P2 - Kvalitní předškolní a základní vzdělávání		P3 - Efektivní využití volného času
MAP ORP Orlová	SC 1.1 Přístup ke kvalitnímu vzdělávání všem a pomoc potřebným (inkluzí, školní úspěšnost)	SC 2.1 Zvýšit úroveň gramotnosti (Č+M+J)	SC 2.2 Pomoc při výběru povolání se šancí na uplatnění na trhu práce (polytechnické vzdělávání, kariérové poradenství)	SC 3.1 Nabídnout každému to, co ho baví (rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků)
1. Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Města Orlové pro období 2008 - 2030		P1, P3		P1, P2, P3
2. Strategie území SO ORP Orlová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a dopravy (2015 – 2024)	PO3		PO2	PO1
3. Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017 - 2033	O 4.1.4, O 4.1.5, O 4.1.7			
4. Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016 - 2022	x		x	x
5. Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2019 - 2027			SC 2.1, 2.3	
6. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK 2020-2024		P1	P3	
7. Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v MSK na roky 2015 - 2023			Technická a řemeslná excelence	Podnikavost a kreativita
8. STRATEGIE OSTRAVSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI 2021-2027			SC 1.1.1	
9. Strategie MAS Bohumínsko na období 2021 - 2027	SC 1.5			
10. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+	SC 2		SC 1	SC 1
11. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustav České republiky na období 2019 - 2023	Cíle B.1, B.2, B.4, C.2, C.3, C.4	Cíle B.3, C.1	Cíl C.1	
12. Strategie sociálního začleňování 2021 - 2030	x			

(Zdroj dat: vlastní analýzy)

(Pozn.: P = priorita, SC = strategický cíl, O = opatření)

Tab. č. 5: Priority, cíle a opatření analyzovaných dokumentů

Dokument	Průnik s MAP III – ORP Orlová
1. Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Města Orlové pro období 2008 - 2030	PO - Správa města Priorita 1 - Školství Priorita 2 - Kultura Priorita 3 - Volný čas a sport Priorita 4 – Správa města
2. Strategie území SO ORP Orlová v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, bezpečnosti a dopravy (2015 – 2024)	Téma: Školství PO 1 - Nízká provázanost dětí s místem svého bydliště PO 2 - Nedostatečné uplatnění mladých lidí na trhu práce PO 3 - Nepřipravenost dětí k nástupu do 1. třídy
3. Strategický plán rozvoje města Orlová na období 2017 - 2033	PO 1, SC 1.3 Občanská vybavenost a bydlení PO 2, SC 2.2 Kultura a volnočasové aktivity PO 4, SC 4.1 Bezpečnost
4. Koncepce prevence kriminality ve městě Orlová na období 2016 – 2022	Akční plány na roky 2016 – 2022, opatření zaměřená na školství, zejména preventivní programy
5. Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2019 - 2027	2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život 2.3 Kariérové poradenství
6. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK 2020-2024	Prioritní směr 1 Zvyšování kvality vzdělávání Prioritní směr 3 Rozvoj dovedností pro 21. století
7. Strategie a integrovaný akční program ke zvýšení zaměstnanosti a lepšímu vzdělávání v MSK na roky 2015-2023	Technická a řemeslná excelence Podnikavost a kreativita
8. Strategie komunitně vedeného místního MAS Bohumínsko na období 2021-2027	Specifický cíl 1.5: Kvalitní a dostupné vzdělávání na všech jeho úrovních, rozvoj vzdělávací soustavy a infrastruktury, rovný přístup ke vzdělávání a učení
9. STRATEGIE OSTRAVSKÉ METROPOLITNÍ OBLASTI 2021-2027	SC 1 - Zvýšit zaměstnanost a uplatnitelnost obyvatel na trhu práce 1.1 Zvýšit uplatnitelnost obyvatel na trhu práce 1.1.1 Vytvoření podmínek pro kvalitní přípravu na zaměstnání v technických, řemeslných a přírodovědných oborech

10. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+	Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Strategický cíl 2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů
11. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023	Předškolní vzdělávání Zvyšovat podíl dětí zapojených v povinném předškolním vzdělávání. Zkvalitňovat předškolní vzdělávání a eliminovat odklady povinné školní docházky. Zasadovat se o maximální rozvoj potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti. Základní vzdělávání Revidovat kurikulum základního vzdělávání a zvýšit kvalitu vzdělávání, zejména na 2. stupni základního vzdělávání. Omezovat vnější diferenciaci a podporovat desegregaci v základním vzdělávání. Odstraňovat v maximální možné míře disparity v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků na základním stupni vzdělávání napříč regiony se zaměřením na oblasti s přítomností sociálně vyloučených lokalit. Rovné příležitosti ve vzdělávání Podporovat rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol, která umožní každému dítěti, žákovi a studentovi plně rozvinout své schopnosti ve společnosti svých vrstevníků.
12. Strategie sociálního začleňování 2021 - 2023	Cíl: Cestou vzdělání omezovat ohrožení chudobou. Cíl: Zajistit komplexní, mezioborovou včasnou pedagogickou péči o děti do tří let věku z rodin vyloučených či vyloučením ohrožených a nepodnětných, podpora předškolního vzdělávání, výchovy a péče. Cíl: Zajistit kvalitnější, dlouhodobou metodickou podporu škol i jednotlivých pedagogických pracovníků na zavádění principů rovného přístupu ve vzdělávání a na práci s žáky s různou mírou potřeby podpůrných opatření. Rozvoj služeb ŠPZ, školních psychologů a školních speciálních pedagogů i systému kvalitního vzdělávání pedagogických pracovníků. Cíl: Rozvíjet komunikaci a spolupráci školy s klíčovými aktéry, včetně ostatních škol a školských zařízení, zástupců samosprávy, akademické půdy, poskytovatelů služeb, rodičů a dalších. Cíl: Předcházet či zabránit neodůvodněnému rozřazování dětí, segregaci dle nadání a socioekonomického statutu rodiny

(Zdroj dat: vlastní analýzy)

(Pozn.: PO = problémový okruh, GC = globální cíl, SC = strategický/specifický cíl)

3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

3.1.4.1 Současný stav školství – celkové údaje

V minulých letech snižující se početnost věkové skupiny obyvatelstva 0 – 14 let znamenala úbytek žáků na školách, snižování vytíženosti škol a postupný úbytek školských zařízení.

Odbor městských financí a školství (součástí je oddělení školství, kultury a sportu) při MěÚ v Orlové na stávající demografickou situaci reagoval optimalizací školských zařízení, které zřizuje město Orlová. Naopak nedostatečnou kapacitu vlastních mateřských škol řešil ve spolupráci s mateřskými školami soukromými, které na území města Orlová působily (v uplynulých letech však byly městem Orlova převzaty ke zřizování).

U obcí Petřvald a Doubrava byla a je situace trochu jiná. Na území každé z nich se vzhledem k počtu obyvatel nachází pouze jedna škola základní a jedna škola mateřská. A případné uzavření některého ze školských zařízení, byť v návaznosti na malý počet dětí a žáků, by znamenalo snížení prestiže obce a pokles kvality v poskytování veřejných služeb svým občanům. I proto se např. vedení obce Doubrava rozhodlo dotovat školní mikrobuse pro děti ze vzdálenějších míst od školy a Rada obce již po několikáté schválila výjimku z nižšího počtu žáků ZŠ Doubrava.

Velmi dobře je ohodnocena změna, která proběhla ve směru financování přímých výdajů ze státního rozpočtu na vzdělávání. Jedná se o optimální nastavení organizací, především ve směru k provozu např. školních družin a mateřských škol.

Ve školním roce 2023/2024 působilo na území ORP Orlová celkem 18 ředitelství škol a školských zařízení, resp. 20 organizací dle IZO (některé organizace jsou sloučené – ZŠ a ZUŠ Petřvald, ZŠ a MŠ s polským jaz. vyuč. Orlová).

Tab. č. 6: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP (šk. r. 2023/2024)

ORP Orlová Název obce	Celkem ředitelství	z toho IZO			
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ
Celkem	18	7	9	2	2
Orlová	13	5	7	1	1
Petřvald	3	1	1	1	1
Doubrava	2	1	1	-	-

(Zdroj dat: OŠKS Orlová, Rejstřík škol)

Popis jednotlivých mateřských a základních škol je obsahem tabulky č. 7.

Tab. č. 7: Popis MŠ a ZŠ v ORP Orlová za školní rok 2023/2024

Škola, zařízení	Samostatná		Slouč . org.	Jen 1. st.	Zřizovatel		Místo působení	Poznámka
	ZŠ	MŠ			obec	p.o.		
ZŠ Orlová – Lutyně K. Dvořáčka 1230 okres Karviná, příspěvková organizace	x				x		Orlová	. rozšířená výuka HV . bezbariérová škola . šk. družina, šk. jídelna . asistenti pedagoga, osobní asistenti, školní speciální pedagog
ZŠ Orlová – Lutyně Mláď 726 okres Karviná, příspěvková organizace	x				x		Orlová	. rozšířená výuka TV . šk. družina, šk. jídelna – výdejna . výuka některých předmětů v cizím jazyce . asistenti pedagoga, šk. speciální pedagog
ZŠ Orlová – Lutyně Ke Studánce 1050 okres Karviná, příspěvková organizace	x				x		Orlová	. rozšířená výuka VV a přírodních věd . šk. družina, šk. jídelna . 3 odloučená pracoviště (jídelny – výdejny)
ZŠ Orlová – Lutyně U Kapličky 959 okres Orlová, příspěvková organizace	x				x		Orlová	. rozšířená výuka informatiky . šk. družina, šk. jídelna . asistenti pedagoga, šk. spec. pedagog . na 1. st. Daltonská výuka
ZŠ Orlová – Lutyně Školní 862 okres Karviná, příspěvková organizace	x				x		Orlová	. rozšířená výuka cizích jazyků, výuka některých předmětů v cizím jazyce . šk. družina, šk. jídelna. . odloučené pracoviště ZŠ Slezská O-Poruba . 7 odloučených pracovišť (jídelny – výdejny, odloučené pracoviště ZŠ)
ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem Orlová, příspěvková organizace			x	x	x		Orlová	. vyučování v polském jazyce . jen 1. stupeň . součástí MŠ . školní družina, šk. jídelna-výdejna . kapacita MŠ: 1 třída – 25 dětí

Škola, zařízení	Samostatná		Slouč . org.	Jen 1. st.	Zřizovatel		Místo působení	Poznámka
	ZŠ	MŠ			obec	p.o.		
ZŠ Orlová – Poruba Jarní 400 okres Karviná, příspěvková organizace	x			x	x		Orlová	. jen 1. stupeň . součástí jsou prakt. třídy a spec. ZŠ. (odloučené pracoviště na ul. Slezská 200), asistenti pedagoga . šk. družina, šk. jídelna-výdejna . větší počet žáků se soc. znevýhodněním
MŠ Orlová – Lutyně Okružní 917 okres Karviná, příspěvková organizace		x			x		Orlová	. 1 odloučené pracoviště (MŠ Husova) . dopravní hřiště
MŠ Orlová – Lutyně K. Dvořáčka 1228 okres Karviná, příspěvková organizace		x			x		Orlová	. 2 odloučené pracoviště . logop. třída, třída s výukou AJ . šk. jídelna, šk. jídelna-výdejna
MŠ Orlová – Lutyně Na Vyhlídce 1143 okres Karviná, příspěvková organizace		x			x		Orlová	. 2 odloučené pracoviště . 3 šk. jídelny-výdejny
Mateřská škola Orlová-Lutyně Ke Studánce 1033 okres Karviná, příspěvková organizace		x			x		Orlová	. 2 třídy se sníženým počtem dětí z důvodu integrace zdravotně postižených dětí . šk. jídelna-výdejna
ZŠ a ZUŠ Petřvald Školní 246, příspěvková organizace			x		x		Petřvald	. dílny, cvičná kuchyně . 2 budovy (Školní, Závodní)
MŠ Petřvald 2. května 1654, příspěvková organizace		x			x		Petřvald	. 3 odloučená pracoviště (K Muzeu, Šenovská, Závodní)
ZŠ Doubrava, okres Karviná, příspěvková organizace	x				x		Doubrava	. školní mikrobuse ke svozu žáků do školy, dlouhodobě schvalována výjimka z nižšího počtu žáků na třídu
MŠ Doubrava, okres Karviná, příspěvková organizace		x			x		Doubrava	. školní jídelna
Celkem	7	6	2	2	15	0	-	-

Zdroj dat: OMFŠK, vlastní šetření)

Sedm základních a šest mateřských škol jsou školy samostatné, dvě jsou sloučené organizace. U všech je zřizovatelem obec.

Dvě školy jsou školy neúplné a výuka zde probíhá pouze na 1. stupni. Jedná se o ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem, kde se vyučují děti v jedné třídě od 1. do 5. ročníku. Druhou neúplnou školou je ZŠ Jarní, která v sobě zahrnuje navíc „praktické třídy“ a ZŠ speciální. V posledních dvou letech je zaznamenán nárůst žáků ve Speciální a praktické ZŠ.

Vedle těchto škol se na území města Orlové nachází rovněž ZUŠ J. R. Míši, DDM, Gymnázium a Obchodní akademie, jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj a 4 školy (3 střední, 1 jazyková) zřízené soukromou osobou.

3.1.4.2 Předškolní vzdělávání

Dle RVP představuje předškolní vzdělávání počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného požadavky a pokyny MŠMT. Jeho úkolem je doplňovat rodinnou výchovu a pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení a tím vytvářet předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání na území ORP Orlová je zajišťováno celkem na 15 místech prostřednictvím 7 subjektů. Viz tab. č. 8.

Tab. č. 8: Jednotlivá pracoviště MŠ v ORP Orlová

Obec	Subjekt	Počet míst provozu MŠ	Ulice umístění MŠ	Kapacita
Orlová	ZŠ a MŠ s polským vyuč. j.	1	Lutyňská 400	25
Orlová	MŠ Orlová – Lutyně, Okružní	2	Okružní 917	147
			Husova 1211	
Orlová	MŠ Orlová – Lutyně, K. Dvořáčka	3	K. Dvořáčka 1228	325
			1. Máje 1268	
			Kosmonautů 1229	
Orlová	MŠ Orlová – Lutyně, Na Vyhlídce	3	Na Vyhlídce 1143	274
			Lesní 859	
			Kpt. Jaroše 762	
Orlová	MŠ Orlová – Lutyně, Ke Studánce	1	Ke Studánce 1033	160
Petřvald	MŠ Petřvald	4	2. května 1654	220

			K Muzeu 257	
			Šenovská 356	
			Závodní 822	
Doubrava	MŠ Doubrava	1	Doubrava 496	35
Celkem	7	15	-	1 186

(Zdroj dat: OŠKS, vlastní šetření)

Celková kapacita MŠ – 1 186 míst v ORP Orlová dle rejstříkové kapacity - je dostačující pro vzdělávání dětí ve věku 3 – 6 let. Problém nastává s narůstajícím počtem dětí ve věku 2 let. Pro všechny tyto zájemce je již problémové najít v území kapacitu v předškolním vzdělávání. V posledních letech došlo opakovaně k navýšení kapacity ve městě Orlová, kde bylo realizováno zvýšení kapacity ve stávající MŠ na ulici 1. Máje, a to o jednu třídu.

Změna v přijímání dětí nastala v době, kdy je pro děti povinná předškolní docházka. Dochází k naplnění kapacit a děti dvouleté většinou nejsou do MŠ přijímány.

3.1.4.2.1 Vývoj počtu mateřských škol a dětí

Vývoj počtu MŠ (ve všech případech je zřizovatel obec), s uvedením počtu běžných a speciálních tříd včetně počtu dětí v těchto třídách, je obsahem tabulky č. 9.

Tab. č. 9: Celkové počty MŠ v ORP Orlová

školní rok	běžné třídy	počet dětí	speciální třídy	počet dětí
2018/2019	44	997	3	34
2019/2020	43	988	3	35
2020/2021	43	1 008	3	39
2021/2022	41	994	3	36
2022/2023	44	1013	3	36
2023/2024	45	1028	3	36

(Zdroj dat: Výkazy MŠMT /UIV S1-01 k 30.9./, vlastní šetření)

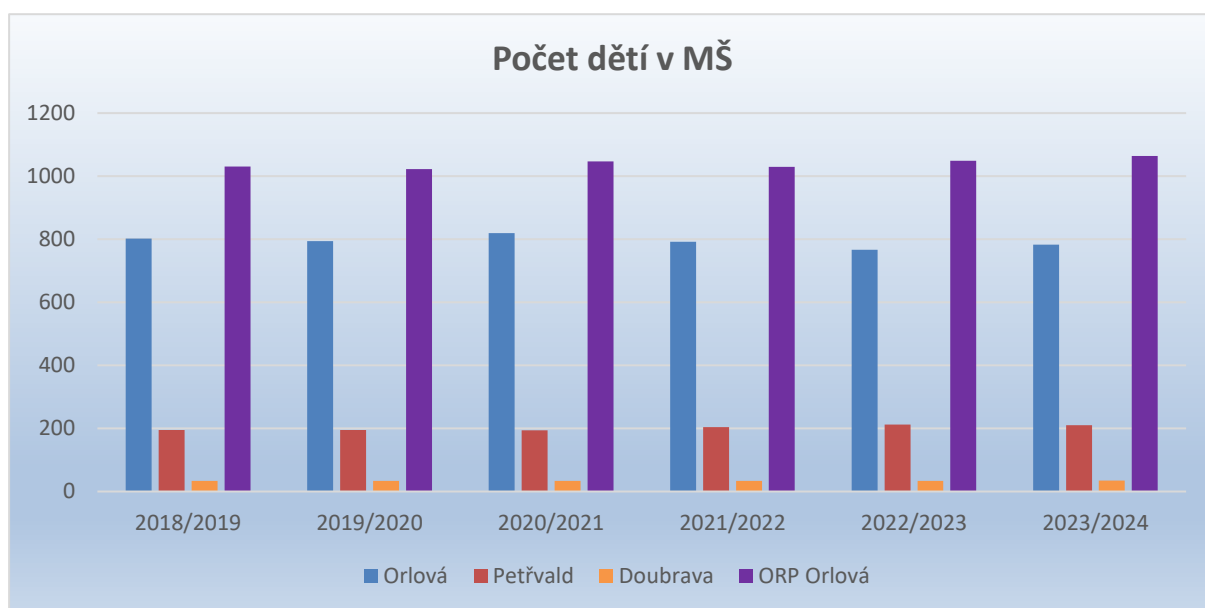
Vývoj počtu dětí mateřských škol v jednotlivých obcích ORP Orlová v časové řadě od školního roku 2018/2020 je obsahem tabulky č. 10 a grafu č. 2.

Tab. č. 10: Počet dětí v MŠ

školní rok	Orlová	Petřvald	Doubrava	ORP Orlová
2018/2019	802	195	34	1 031
2019/2020	794	195	34	1 023
2020/2021	819	194	34	1 047
2021/2022	792	204	34	1 030
2022/2023	767	212	34	1049
2023/2024	783	210	35	1064

(Zdroj dat: OŠKS, vlastní šetření)

Graf č. 2: Počet dětí v MŠ

(Zdroj dat: OMFŠK, vlastní šetření)

Za poslední čtyři školní roky je počet dětí v mateřských školách na území ORP Orlová stabilizován. Podle počtu narozených dětí v ORP by nemělo dojít k poklesu. Situace se vyvíjí opačně - v případě požadavků zákonných zástupců o umístění dětí pod hranici 3 let věku bude potřeba rozšířit kapacity MŠ. Rozšíření kapacit je v kompetenci zřizovatelů, kteří finančně zajišťují z rozpočtu obce případné dofinancování např. stavebních úprav, vybavení tříd aj.

3.1.4.2.2 Vývoj počtu pracovníků v MŠ

V roce 2022 ve všech MŠ na území ORP Orlová dosahoval průměrný přepočtený počet pracovníků čísla 144,73. Z nich jednu třetinu tvořili nepedagogové. Od roku 2018 se jedná o mírný nárůst pracovníků,

což je zapříčiněno rostoucím počtem dětí ve školkách a stejný trend vývoje bychom zaznamenali i deset let nazpět.

Tab. č. 11: Pracovníci ve školství – MŠ

kalendářní rok, data k 31.12. daného roku	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogové	nepedagogové
2018	124,51	92,53	31,98
2019	133,34	100,68	32,66
2020	140,01	105,48	34,53
2021	142,20	106,24	35,96
2022	144,33	108,69	35,64

(Zdroj dat: Výkazy MŠMT, vlastní šetření)

3.1.4.3 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a výchovu v rodině. Jeho absolvování je pro všechny žáky povinné a je rozděleno do dvou stupňů. Dle RVP je jeho cílem utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání.

3.1.4.3.1 Vývoj počtu škol, tříd a žáků

Ve školním roce 2022/2023 se v ORP Orlová vyučovalo na desíti základních školách, celkem na 13 místech, protože tři školy mají svá odloučená pracoviště. (ZŠ Slezská 850 je odloučeným pracovištěm ZŠ Školní 862 v Orlové; ZŠ Slezská 200 je odloučeným pracovištěm ZŠ Jarní v Orlové; ZŠ Závodní 822 je odloučeným pracovištěm ZŠ a ZUŠ Školní 246 v Petřvaldě.) Z nich dvě byly malotřídní. Jednalo se o ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem, kde je pouze jedna třída a vyučuje se zde společně 1. – 5. ročník. Druhou malotřídní školou byla ZŠ Jarní, která je specifická tím, že se jedná o ZŠ mající tři části (ZŠ –45 třídy, ZŠ praktická – 6 tříd, ZŠ speciální – 3 třídy).

Z důvodu klesajícího počtu žáků se za posledních deset let zdejší počet škol snížil o tři. Dvakrát došlo ke sloučení dvou škol (ZŠ Jarní + ZŠ Polní; ZŠ Školní + ZŠ Slezská) a na jedné byl provoz zcela ukončen (ZŠ 17. listopadu). Za posledních pět let je situace v základním vzdělávání beze změn. Optimalizace proběhly v předcházejících letech.

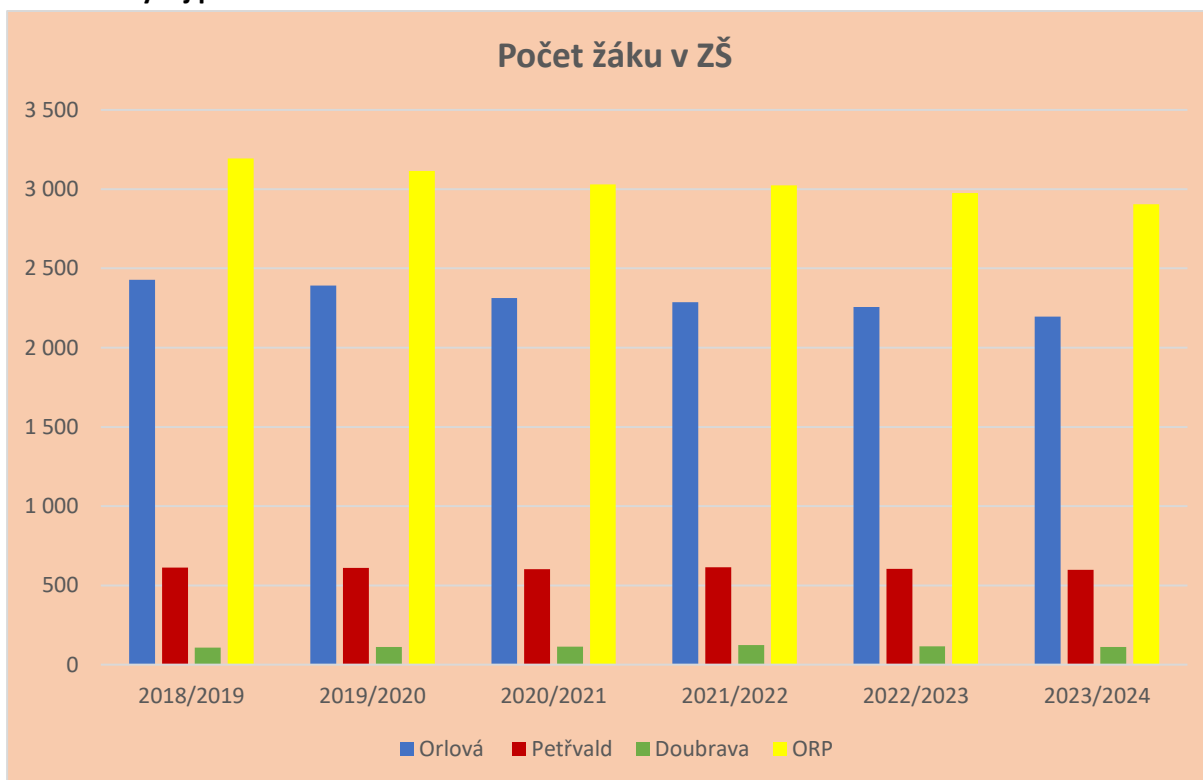
V posledním – námi sledovaném - školním roce bylo v 9 příspěvkových organizacích ZŠ (zřizovaných obcí) v ORP Orlová provozováno 157 tříd, které navštěvovalo celkem 2 904 žáků. Z těchto žáků bylo 92 umístěno ve třídách speciálních (celkem 12). Vývoj počtu tříd a žáků v letech 2018 – 2023 je uveden v následující tabulce č. 12.

Tab. č. 12: Vývoj počtu tříd a žáků v ZŠ ORP Orlová

školní rok	počet tříd			počet žáků		
	běžné	speciální	celkem	běžné třídy	speciální třídy	celkem
2018/2019	146	11	157	3 048	146	3 194
2019/2020	151	13	164	3 023	91	3 114
2020/2021	150	11	161	2 939	91	3 030
2021/2022	152	11	163	2 922	102	3 024
2022/2023	148	12	160	2 880	96	2 976
2023/2024	145	12	157	2 805	99	2 904

(Zdroj: Výkazy UIV)

Graf č. 3: Vývoj počtu žáků ZŠ v ORP Orlová

(Zdroj dat: Výkazy UIV)

Počítat s navýšením kapacity škol do budoucna je zatím předčasné. Ta celková byla ve školním roce 2021/2022 využita z 56 %. Obsazenost jednotlivých škol se pohybuje mezi 30 a 87 procenty. Nejlépe je na tom základní škola se zaměřením na tělesnou výchovu nacházející se na sídlišti v centru města. Nejmenší využití kapacity má základní škola s polským vyučovacím jazykem (pouze 1. stupeň). Vzhledem k tomu, že se jedná o polskou národnostní školu, je provoz této školy zajištěn.

Stejně tak se neuvažuje v nejbližší době o jejich optimalizaci neboť většina základních škol má své zaměření, které se nedubluje a slouží pro rodiče jako jeden z parametrů při výběru školy pro jejich děti. Z tabulky a následně grafu č. 8 vyplývá, že od roku 2014 nastal ve vývoji počtu žáků zvrat a již nedochází k jeho každoročnímu úbytku. Viz tabulka č. 13.

Tab. č. 13: Zaměření základních škol a využití kapacity (šk. r. 2023/2024)

základní škola	zaměření	kapacita	počet žáků	využití kapacity
ZŠ Orlová – Lutyně K. Dvořáčka 1230, okres Orlová, příspěvková organizace	hudební výchova	675	428	63 %
ZŠ Orlová – Lutyně Mladí 726, okres Orlová, příspěvková organizace	tělesná výchova	370	392	103 %
ZŠ Orlová – Lutyně Ke Studánce 1050, okres Orlová, příspěvková organizace	výtvarná výchova, přírodní vědy	660	313	47 %
ZŠ Orlová – Lutyně U Kapličky 959, okres Orlová, příspěvková organizace	informatika	700	336	48 %
ZŠ Orlová – Lutyně Školní 862, okres Orlová, příspěvková organizace (elokované pracoviště ZŠ Slezská 850)	cizí jazyky	1 550	611	39 %
ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem Orlová, příspěvková organizace	vyučování v polském jazyce	50	16	32 %
ZŠ Orlová – Poruba Jarní 400, okres Orlová, příspěvková organizace (elokované pracoviště ZŠ Slezská 200, Orlová)	speciální a praktické školství	167	99	59 %
ZŠ a ZUŠ Petřvald, Školní 246, příspěvková organizace (elokované pracoviště ZŠ – Závodní 822 – 1. stupeň)	-	880	598	68 %
ZŠ Doubrava, okres Orlová, příspěvková organizace	-	225	111	49 %
Celkem	-	5 277	2 904	55 %

(Zdroj dat: Školský rejstřík, webové stránky škol, OŠKS)

U ZŠ Mladí 726 v O-L je uvedena v rejstříku škol a školských zařízení vyšší kapacita (720), ale část objektu je v pronájmu soukromé střední školy.

3.1.4.3.2 Vývoj počtu pracovníků

Počet pracovníků na ZŠ v ORP Orlová (viz tab. č. 14) se ve šk. roce 2022/2023 oproti předcházejícím školním rokům nepatrně zvýšil u pedagogů, ke snížení došlo u nepedagogů, což dokládá graf č. 4.

Tab. č. 14: Přehled počtu pracovníků (ZŠ)

Kalendářní rok, data k 31.12. daného roku	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho	
		pedagogové	nepedagogové
2018	301,07	236,26	64,81
2019	312,23	244,23	68,0
2020	315,87	248,33	67,54
2021	312,94	248,64	64,30
2022	309,78	249,24	60,54

(Zdroj dat: Výkazy UIV (P 1 – 04))

Graf č. 4: Vývoj počtu pracovníků v ZŠ

(Zdroj dat: UIV (P 1 – 04))

Nárůst počtu zaměstnanců je z části ovlivněn např. prodloužením provozu školních družin, ale především nárůstem počtů asistentů pedagoga v rámci zajištění inkluze.

3.1.4.3.3 Školní úspěšnost/neúspěšnost na ZŠ a docházka žáků do škol

V rámci běžných tříd základních škol v ORP Orlová zhruba každý desátý žák ukončí povinnou školní docházku dříve než v 9. třídě a 1,5 procenta žáků opakuje některý z ročníků základní školy. Vcelku se tedy dá říct, že v průměru je každý školní rok 0,9 procent žáků neúspěšných v základním vzdělávání. Viz tab. č. 15.

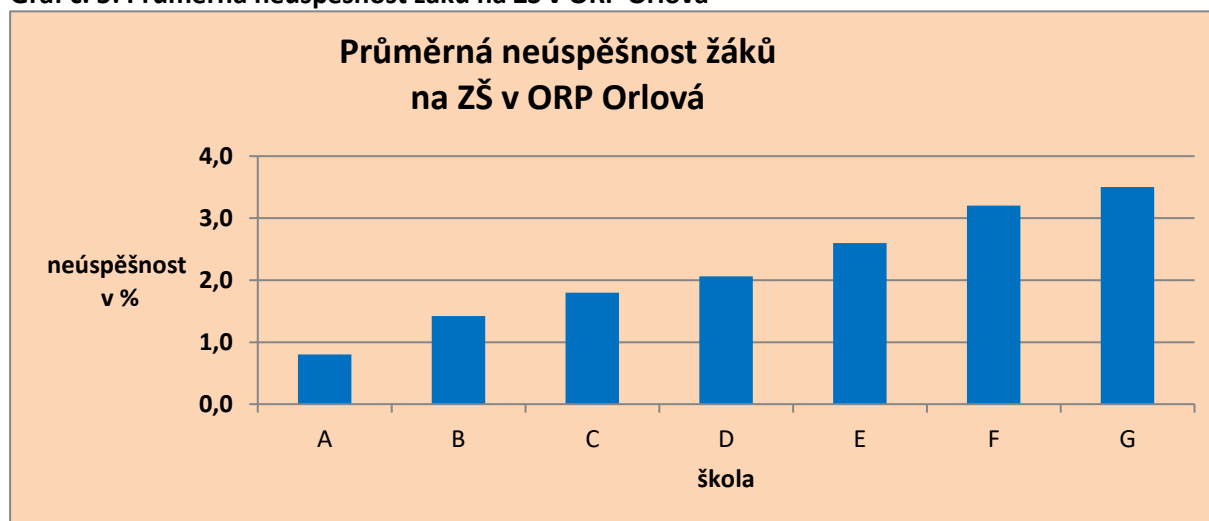
Tab. č. 15: Školní úspěšnost na ZŠ v ORP Orlová

Běžné třídy	Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku						Opakující žáci			
	celkem	dříve než v 9. třídě								
		celkem		7. tř	8. tř	9. tř	celkem		na	
		počet	%				počet	%	1. stupni	2. stupni
2018/2019	3 048	279	9	9	17	279	31	1,0	21	10
2019/2020	3 023	274	9	4	16	254	37	1,2	23	14
2020/2021	2 939	298	10	6	21	271	17	0,6	14	3

(Zdroj dat: Výkazy UIV)

Průměrný podíl neúspěšných žáků v jednom školním roce na jednotlivých školách za pět let se pohybuje od 0,5 % do 3,5 %. Za neúspěšné žáky byli pro tento účel bráni žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku v nižším než devátém ročníku a ti, kteří z nějakého důvodu (zdravotní, prospěchový, docházkový) některou ze tříd opakovali. Viz graf č. 5.

Graf č. 5: Průměrná neúspěšnost žáků na ZŠ v ORP Orlová

(Zdroj dat: Výkazy UIV)

Pro objektivitu grafu č. 5 byly vybrány ty základní školy z ORP Orlová, které mají pouze běžné třídy a vyučují žáky na 1. i 2. stupni.

Mezi jeden z faktorů, které ovlivňují prospěch každého žáka, patří řádná docházka na vyučování a co nejmenší počet zameškaných hodin. Vzhledem k tomu, že ve dvou školních rocích převládala distanční výuka z důvodu pandemie Covid-19 neproběhlo srovnání dat z důvodu zameškaných hodin, protože srovnání dat za jednotlivé roky by bylo nerelevantní. Z předcházejících dat vyplývá, že v průměru každý žák ZŠ v ORP Orlová zamešká za jedno pololetí víc jak 71 vyučovacích hodin. Pokud bychom předpokládali v průměru 5hodinový výukový den, jeho absence by byla celkem 14 dnů, tj. téměř tři týdny zameškané docházky. Vzhledem k tomu, že se na absenci třídy podílí převážně několik jedinců, je tato absence na žáka mnohem vyšší.

Tab. č. 16: Přechod žáků ZŠ na SŠ z 5. a 9. tříd

Školní rok	Počet žáků	Přechod na SŠ	
		z 5. tř.	ze 7. tř.
2018/2019	3 048	12	1
2019/2020	3 023	18	0
2020/2021	2 939	33	1
2021/2022	2 922	21	1
2022/2023	3 024	30	0

(Zdroj dat: Výkazy UIV)

Z výše uvedeného vyplývá, jak různorodí jedinci tvoří třídní kolektiv, což vyžaduje zvýšené úsilí učitelů v přístupu ke každému žákovi zvlášť.

3.1.4.4 Základní umělecké vzdělávání

Na území ORP Orlová jsou v provozu dvě základní umělecké školy. Zřizovatelem orlovské ZUŠ je Moravskoslezský kraj, zřizovatelem petřvaldské ZUŠ je obec.

V Petřvaldě je ZUŠ součástí sloučené organizace ZŠ a ZUŠ Petřvald. K základní škole v Petřvaldě byla připojena 1. ledna 2008. Její prvopočátky se ale mapují již od roku 1932, kdy v Petřvaldě vznikla Hudební a pěvecká škola Matice slezské. Během let svého působení několikrát změnila název, ztratila a opět získala samostatnost. Dnes poskytuje vzdělání dětem a mládeži od 5 do 18 let v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Největší zájem je již tradičně o obor hudební.

Hudební škola v Orlové byla otevřena 6. září 1931 pod oficiálním názvem "Hudební škola odboru Slezské Matice osvěty lidové", měla dvacet žáků a za doby svého působení se několikrát stěhovala. Zahájení výuky v nové budově v Orlové-Porubě, kde se vyučuje dodnes, bylo zahájeno v září 1978. Dnes tato ZUŠ poskytuje vzdělávání na šesti místech včetně obce Doubrava a počet jejich žáků je více než dvacetinásobný oproti roku svého založení.

Kapacita obou ZUŠ je 800 žáků a je využita z 85 procent. Na obou školách jsou čtyři základní obory – taneční, výtvarný, literárně dramatický a hudební. Největší zájem je o obor hudební. Bližší informace jsou uvedeny v tabulce č. 25.

3.1.4.5 Neformální a zájmové vzdělávání

Na území ORP Orlová provozuje svou činnost jedno středisko volného času – Dům dětí a mládeže v Orlové. Svou činnost zahájilo v roce 1990 a do roku 2008 byl zřizovatelem Moravskoslezský kraj. V současnosti plní funkci zřizovatele město Orlová.

Mezi základní činnosti patří:

- **zájmová činnost pravidelná** (organizace kroužků a kurzů) - DDM Orlová nabízí každoročně v průměru 60 zájmových kroužků a kurzů. Těchto pravidelných vzdělávacích aktivit se zúčastňuje 800 až 1000 účastníků. Vzdělávací aktivity probíhají v oblasti pohybové a tělesné výchovy, tance, estetiky, techniky, přírodovědy.
- **zájmová činnost příležitostná** (akce, soutěže, výstavy, výukové programy) – DDM Orlová připravuje jednorázové vzdělávací aktivity i akce zábavného charakteru. Těchto akcí se zúčastňují žáci škol, děti města Orlové i okolních obcí, ale rovněž i celé rodiny.
- **spontánní (otevřené) aktivity v Klubu Spirála** – v rámci této činnosti nabízíme otevřené kluby pro děti a mládež, která nemá zcela vyhraněné zájmy, nemá potřebu se vzdělávat ve zcela konkrétním oboru. V rámci této aktivity je otevřena i zahrada Klubu Spirála od května do září v odpoledních hodinách. Zahrada je modernizovaná, děti a celé rodiny využívají průlezky, houpačky, hřiště ke hrám i sportování. Scházejí se i k posezení a třeba i grilování. V době letních prázdnin je zahrada otevřena i o víkendech.
- **prázdninová činnost** (příměstské tábory, tábory a soustředění o prázdninách, rovněž víkendové výjezdy a soustředění) – DDM připravuje pravidelně nabídku letních táborů, soustředění a příměstské tábory, o které je ve městě velký zájem. V době letních prázdnin se jedná cca 20 táborů. Rovněž organizujeme i příměstské tábory o jarních a podzimních prázdninách. Děti z našich zájmových kroužků pak jezdí na víkendová soustředění.

Mateřské centrum Bejbáček – máme za to, že pro rodinnou politiku je v rámci naší organizace jedna z nejdůležitějších aktivit činnost MC a z tohoto důvodu přinášíme podrobnější popis činnosti jediného mateřského centra ve městě.

Na území ORP Orlová působí rovněž celá řada organizací věnujících se dětem a mládeži. Všechny tyto zjištěné subjekty byly osloveny ke spolupráci na tvorbě MAP a v pracovní skupině „Rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků“ jsou zastoupeny vedoucím Judo Clubu Orlová.

Mezi neformální a zájmové vzdělávání patří rovněž školní družiny, které jsou součástí každé zdejší základní školy. K 31. 10. 2021 v nich bylo 29 oddělení se 750 zapsanými účastníky. O děti se staralo 30 pedagogických pracovníků (29 vychovatelů interních a 1 externí).

(Zdroj dat: Výkazy UIV)

Sport ve městě

Město Orlová poskytuje každoročně nemalé finanční prostředky do své sportovní infrastruktury jak do investičních a tak i neinvestičních projektů na svém území. Je vlastníkem mnoha sportovních, seniorských, dětských a školních hřišť, které jsou v drtivé většině veřejně přístupné. Dominantou mezi těmi nemovitostmi je **sportovní areál v Orlové - Lutyni**, jehož součástí je:

- zimní stadion s krytou ledovou plochou využívanou v zimním období a in-line plochou využívanou v letním období pro in-line bruslení, badminton, florbal či hokejbal,
- fotbalový stadion (fotbalové hřiště s přírodním travnatým povrchem, fotbalové hřiště pokryté sportovním umělým trávníkem III. generace certifikovaným dle pravidel ČMFS,
- tenisový areál zahrnující 8 antukových kurtů a 2 nafukovací haly,
- volejbalová hřiště – 2 antuková hřiště.

Nedílnou součástí sportovního střediska je provoz krytého plaveckého bazénu obsahující část plaveckou se 4 drahami, část relaxační s vodními atrakcemi (chrliče, bublatory, masážní lavice, aj.) včetně whirlpool, finské sauny, parní lázně či ledové komory a část pro neplavce. Nově vybudovaný relaxační část – Relax centrum disponuje 2x whirlpool, kneippová lázeň, finská sauna, parní sauna, bio sauna, infra koutek.

Přehled sportovních klubů

Tab. č. 17: Přehled sportovních aktivit MSK Orlová

	Sportovní klub	Druh činnosti	Aktivní členská základna	
			do 18 let	od 18 let
1.	1. FBK Eagles Orlová, z.s.	florbal	62	57
2.	BK SNAKES ORLOVÁ, pobočný spolek	basketbal	123	6
3.	Oddíl SBŠ Orlová	basketbal	26	3
4.	Enduro-Motocross team Orlová z.s.	motorismus	4	33
5.	Horolezecký klub Gymnázia Orlová, z.s.	horolezectví	41	19
6.	Jezdecký klub stáje NANKA Orlová, z.s.	jezdectví, hiporehabilitace	4	8
7.	Klub plaveckých sportů Mládí Orlová, z.s.	závodní plavání	33	1
8.	Krasobruslařský klub Orlová z.s.	krasobruslení	38	11
9.	SK Slavia Orlová, z.s.		39	49
	šachový oddíl	šachy	30	29
	oddíl stolního tenisu	stolní tenis	9	20

10.	Sportovní klub Slezan Orlová, spolek	volejbal	51	0
11.	Taneční klub KMIT Orlová, z.s.	tanec	103	63
12.	T.J. Meteor Orlová, z.s.	házená	0	13
13.	TJ Sokol Orlová-Poruba	rekreační sport	17	21
14.	Třetí oddíl petanque, z. s.	pétanque	0	11
15.	Skateboarding Orlová, z.s.	skateboarding	16	20
16.	CK Orlík Orlová z.s.	cyklistika	8	17
17.	X-TRAIL ORLOVÁ, z.s.	extrémní horské běhy, kola	1	20
18.	FC Oskarol Orlová z.s.	futsal	0	34
CELKEM			566	386

Městský sportovní klub Orlová, příspěvková organizace

Město Orlová zřídilo za účelem poskytovat kvalifikovanou sportovní činnost, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti kladou za cíl harmonizovaný rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní Městský sportovní klub Orlová, příspěvková organizace (dále je MSK).

Předmět činnosti odpovídající hlavnímu účelu je provozování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti volnočasových aktivit a s tím související sportovní, organizační, kulturně společenská a osvětová činnost. Doplnkové činnosti příspěvkové organizace jsou souhrnně uvedené živnosti výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, konkrétněji pak:

- výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků,
- vydavatelské činnosti, polygrafická výroba, knihařské a kopírovací práce,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- reklamní činnost, marketing, mediální zastoupení,
- mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti,
- provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí,
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti.

Hlavní činností MSK Orlová je rozvoj sportovního a volnočasového využití především pro děti a mládež. „Ostrý provoz“ organizace byl zahájen až 01.07.2017 s nástupem plnohodnotného vedení organizace.

V současné době disponujeme šesti hlavními sportovními směry volnočasového využití. Do MSK vstoupil v červnu 2017 fotbalový oddíl FK Slavia Orlová, který má ve městě svou dlouholetou tradici. Do svého nového mateřského klubu bylo převedeno celkem 94 dětí v týmech benjamínci, mladší a starší přípravky, mladší a starší žáci a dorostenci. Pod hlavičkou MSK Orlová v letošní ligové soutěži nastoupily

všechny mládežnické kategorie, dokonce i s „B“ týmy u žáků. Na základě úspěšných náborových akcí, jsme rozvinuli oddíl fotbalu na již 169 registrovaných hráčů a náборы stále pokračují, <https://www.youtube.com/watch?v=fO5sXCgILTg>.

3.1.4.5.1 Neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží na území ORP Orlová (Orlová, Petřvald, Doubrava)

Nabídka volnočasových aktivit na území ORP Orlová je velice pestrá. Ať už se jedná o sportovní oddíly nebo zájmovou činnost a místní dobrovolné složky působí na vysoké kvalitativní úrovni v práci s dětmi a mládeží.

Počty podobných organizací se od roku 2010 bohužel snižují. Jedním z hlavních důvodů je zvyšující se administrativní a především legislativní náročnost v rámci činnosti organizací. Dalším faktorem je pak snížení počtu dobrovolníků nebo tzv. nadšenců pro danou volnočasovou aktivitu nabízenou dětem.

Největším zástupcem neziskových organizací pracujících s mládeží jsou sportovní oddíly. Jenom na území města Orlové je jich evidováno 31, ve kterých působí dětská a mládežnická uskupení (příp. oddíly). Petřvald pak registruje šest sportovních celků a Doubrava dva oddíly. Nejvyšší členské základny vykazují tradiční „masové-sporty“ jako je fotbal, hokej, tenis a florbal. Mezi netradiční sporty s výraznými úspěchy v práci s dětmi se rozvíjí odvětví jako badminton, judo, volejbal nebo například letní biatlon. Aktivní členská základna (tj. členové, kteří aktivně sportují a reprezentují své město ve sportovní disciplíně) se pohybuje v posledních letech v rozmezí 1.400 až 1.700 dětí evidovaných ve sportovních oddílech na území ORP Orlová.

Mezi nabídku sportovního odvětví, kde mohou děti rozvíjet své pohybové a mentální schopnosti se řadí také cyklistika, jezdeckví, baseball, stolní tenis, šachy, basketbal, cyklistika, futsal, horolezectví, krasobruslení, kulturistika, motorismus, turistické závody nebo například závodní plavání.

Svémi výstupy a doporučeními projekt MAP - ORP Orlová výrazně přispěl také k realizaci myšlenky zřízení sportovní organizace ve výhradním vlastnictví města na bázi příspěvkové organizace – Městský sportovní klub Orlová, který je jediným podobným projektem v republice. Aktuálně MSK svou činností sdružuje oddíl fotbalu, juda, baseballu, zahajuje činnost plaveckého oddílu a oddílu atletiky/gymnastiky.

Dalšími důležitými organizacemi jsou sbory dobrovolných hasičů, které v rámci své činnosti provozují s dětmi hasičský sport. Hned čtyři jednotky dobrovolných hasičů působí na území ORP Orlová. Jejich dětská členská základna eviduje na 85 malých hasičů.

Nejen však sportovní oddíly nabízejí volnočasové aktivity pro děti. V rámci Orlové, Petřvaldu a Doubravy působí 25 až 30 neziskových organizací pracujících s mládeží. Ať už jde o Dům dětí nebo Komunitní centrum Maják v Orlové, které jsou zřízeny městem, nebo o spolkovou činnost nezaostávající v počtech zapojených dětí v jejich činnostech.

Spolky chovatelské nebo zahrádkářské mají na území svou dlouhodobou tradici a sdružují poměrně výrazné procento členů v mládežnickém věku. Mezi nejrozvinutějšími však zůstávají stále pionýrské skupiny (4 spolky) nebo spolky zaměřené na horskou či kulturní turistiku (6 organizací). Jejich práce s dětmi spočívá především v rozvoji myšlení a přístupu k přírodě. Další úspěšné organizace, a to

i v oblasti humanitární práce, jsou dvě místní skupiny českého červeného kříže, které taktéž každoročně pořádají náborů do svých řad. Pořadatelem spousty akcí pro děti jsou sdružení Českého svazu žen, jejichž tři samostatné složky působí na dotčeném území.

Jak je možno z výše uvedeného popisu činností na území ORP Orlová vyčíst, nabídka volnočasových aktivit je vysoká. Bohužel v současné době se neziskové organizace potýkají s problémem financovat svou činnost, ať už se jedná o zprůšněné podmínky dotačních titulů nebo výrazné snížení možnosti sponzoringu na našem území. Je nutné tuto neziskovou složku volnočasového vyžití dále podporovat a hledat možnosti, jak pomoci dlouhodobě podfinancovanému sektoru k finančním prostředkům na rozvoj činnosti především s ohledem na práci s dětmi a mládeží.

3.1.5 Vyhodnocení aktivit škol a popisů potřeb škol

3.1.5.1 Aktivity škol

Aktivity škol a školských zařízení popisují, jaké aktivity na podporu vzdělávání žáků a učitelů se plánují na jejich úrovni. Informace o potřebných aktivitách vyplývají z realizované evaluace a z výstupů podaktivity Podpora škol v plánování. Školy jsou v těchto aktivitách podpořeny jednotlivě v projektech v rámci zjednodušeného financování (šablony v OP JAK) a v rámci projektů Národního plánu obnovy – Reforma 3.2.2 Podpora sociálně znevýhodněných žáků.

V první polovině roku 2023 byly v území souběžně realizovány projekty OP VVV Šablony III z výzvy č. 02_20_080 a projekty OP JAK Šablony pro MŠ a ZŠ I z výzvy č. 02_22_002. Od 1. 7. 2023 jsou realizovány již jen projekty z výzvy OP JAK a to ve 100 % mateřských a základních škol, ZUŠ a SVČ působících v území ORP Orlová a současně zapojením okresní Pedagogicko-psychologické poradny Karviná. Informace o realizaci a zaměření těchto projektů získává RT MAP jednak zprostředkovaně prostřednictvím udělovaného souhlasu zřizovatele s realizací těchto projektů a jednak získáváme data prostřednictvím podaktivity Podpora škol v plánování. Pro roky 2024 a 2025 je pro realizační tým stěžejní zapojení škol do výzvy OP JAK Šablony pro MŠ a ZŠ I a do projektů NPO – Podpora sociálně znevýhodněných žáků.

Délka realizace těchto projektů je koncipována v rozmezí 24 – 36 měsíců (průměrně 19 měsíců), přičemž nejčastěji budou organizace zapojeny do 31. 8. 2025. **Celkové způsobilé výdaje dosahují částky 25.414.722,- Kč.**

Níže uvedené tabulky prezentují, do kterých aktivit projektů šablon směřuje nejvíce finančních prostředků. V rámci předškolního vzdělávání jsou to jednoznačně personální podpory školních asistentů. Tento objem financí značně narostl zejména proto, že v nových šablonách OP JAK již nefiguruje aktivita chůvy v MŠ. Školní asistenti tak jednak poskytují větší podporu zejména dětem ohroženým školním neúspěchem, resp. dětem, u kterých je předpoklad, že budou ohroženy školním neúspěchem po jejich nástupu do základní školy, jednak jsou k dispozici pedagogickým pracovníkům v péči o děti mladší tří let. V daleko menším finančním objemu následují aktivity vzdělávání pracovníků MŠ a inovativní vzdělávání dětí v MŠ.

V rámci základního vzdělávání směřuje největší objem finančních prostředků do inovativního vzdělávání (projektové dny, tandemová výuka, aktivizující metody, zážitková pedagogika, práce s novými technologiemi, propojování formálního a neformálního učení). Z personálních podpor jsou to

jednoznačně školní asistenti. Odborníci typu speciálních pedagogů a školních psychologů jsou školami žádáni, avšak tyto pozice se velice těžko obsazují. Případně jsou financováni z projektu NPO – Podpora sociálně znevýhodněných žáků.

V rámci organizací mimoškolního vzdělávání, tj. školní družiny, střediska volného času a základní umělecké školy, je největší objem finančních prostředků směřován do inovativního vzdělávání. Nutno podotknout, že pro tyto organizace není v nabídce aktivita personálních podpor.

Aktivity v MŠ

Aktivita	Počet zapojených MŠ	Celkové způsobilé výdaje
Inovativní vzdělávání dětí v MŠ	2	200.000,- Kč
Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v MŠ	4	42.427,- Kč
Spolupráce pracovníků ve vzdělávání MŠ	2	66.725,- Kč
Školní asistent MŠ	7	4.688.688,- Kč
Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ	6	192.325,- Kč
CELKEM		5.190.165,- Kč

Aktivity v ZŠ

Aktivita	Počet zapojených ZŠ	Celkové způsobilé výdaje
Inovativní vzdělávání žáků v ZŠ	7	5.080.000,- Kč
Kariérový poradce ZŠ	3	670.144,- Kč
Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v ZŠ	6	26.334,- Kč
Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem v ZŠ	0	0,- Kč
Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ	1	62.800,- Kč
Školní asistent ZŠ	4	4.859.664,- Kč
Školní psycholog ZŠ	2	1.358.484,- Kč
Školní speciální pedagog ZŠ	2	2.527.368,- Kč
Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ	9	1.150.025,- Kč
CELKEM		15.734.819,- Kč

Aktivity ŠD, SVČ a ZUŠ

Aktivita	Počet zapojených ŠD, SVČ a ZUŠ	Celkové způsobilé výdaje
Inovativní vzdělávání	10	2.904.000,- Kč
Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání	2	74.613,- Kč
Spolupráce pracovníků	5	353.250,- Kč
Vzdělávání pracovníků	10	1.157.875,- Kč
CELKEM		4.489.738,- Kč

V období od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2025 jsou v území ORP Orlová ve vybraných základních školách realizovány také projekty **Národního plánu obnovy, výzvy Reforma 3.2.2 – Podpora sociálně znevýhodněných žáků**. Projekty jsou zaměřeny na posílení škol jako institucí připravených na práci s žáky se sociálním znevýhodněním a heterogenními kolektivy obecně, a jako instituce zastávající respektované místo ve školské soustavě daného regionu. V návaznosti na podporu aktivit školy posílí roli přirozeného partnera rodin i dalších aktérů pečujících o děti a mládež. Cílem je zvýšení školní úspěšnosti těchto žáků, jejich motivace k učení a celkový well-being.

V rámci těchto projektů jsou realizovány následující aktivity:

A. Personální podpory

- A1 Asistent pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním,
- A2 Školní speciální pedagog,
- A3 Školní sociální pedagog,
- A4 Kariérový poradce,
- A5 Školní psycholog,
- A6 Koordinátor inkluze,
- A7 Adaptační koordinátor,
- A8 Pracovník volnočasových aktivit,
- A9 Koordinátor mentorského programu pro žáky,
- A10 Tandemový učitel,

B. Zajištění přímé podpory žáků

- B1 Pedagogická intervence – doučování,
- B2 Doučování v době školních prázdnin,
- B4 Psychosociální intervence, podpora duševního zdraví dětí a žáků, preventivní práce
- B5 Case-management
- B6 Vzdělávací akce pro žáky se zaměřením na zvyšování jejich studijní motivace; adaptační, socializační aktivita
- B7 Zážitkový vzdělávací program pro žáky
- B8 Snídaňové kluby pro žáky
- B9 Školní akce zaměřená na posílení spolupráce s rodiči sociálně znevýhodněných žáků
- B10 Hrazení dalších nákladů spojených se vzděláváním žáka se sociálním znevýhodněním

C. Zajištění podpory dalšího vzdělávání a rozvoje kompetencí pedagogických pracovníků

- C1 DVPP se zaměřením na společné vzdělávání a inovativní metody a postupy ve vzdělávání (online či prezenční forma)
- C2 Mentorská podpora pedagogických pracovníků (online či prezenční forma)
- C3 Koučovací podpora vedoucích pedagogických pracovníků (online či prezenční forma)
- C4 Stáže, vzájemná kolegiální podpora
- C5 Supervize pro pedagogické pracovníky
- C6 Facilitace společných jednání
- C7 Mediace konfliktních situací

3.1.5.2 Popisy potřeb škol

V rámci projektu probíhala také volitelná aktivita 1.7 Podpora škol v plánování, jejímž cílem bylo posílit přenos reálných potřeb ze škol do plánu v území MAP, rozvíjet a posílit atmosféru spolupráce v rámci pedagogického sboru při společném plánování aktivit ve školách v prioritních tématech MAP. Výstupem jsou individuální popisy potřeb škol, přičemž RT MAP pracuje pak s agregovanými daty, které jsou relevantním podkladem pro plánování aktivit spolupráce a implementačních opatření v navazujícím projektu MAP IV. Do aktivity byly zapojeny všechny místní školy.

Sběr dat k vyhodnocení popisů potřeb škol probíhal jednak formou individuálních a skupinových konzultací se zástupci škol a dále pak také prostřednictvím online šetření, které školy vyplňovaly. Tato byla zaměřena na tato témata:

1. **Identifikační list školy** – identifikační údaje o škole, informace o zpracovateli výstupů, kapacita školy x skutečný počet dětí/žáků
2. **Pregramotnosti v MŠ** – reflexe v tématech čtenářské a matematické pregramotnosti, polytechniky a digitalizace, rozvoje občanských kompetencí. Co probíhá ve škole dobře, v čem je škola úspěšná, v čem by se mohla zlepšit a v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.
3. **Gramotnosti v ZŠ** - reflexe v tématech čtenářské a matematické gramotnosti, polytechniky a digitalizace, rozvoje občanských kompetencí, kariérového poradenství. Co probíhá ve škole dobře, v čem je škola úspěšná, v čem by se mohla zlepšit a v čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.
4. **Dotace v MŠ** – zapojení školy do zjednodušených projektů škol, tzv. šablon. Zapojení školy do dalších investičních a neinvestičních dotačních titulů, případně úspěšnost v získávání těchto zdrojů a v jakém finančním objemu. Aktuální investiční a neinvestiční potřeby školy.
5. **Dotace v ZŠ** - zapojení školy do zjednodušených projektů škol, tzv. šablon. Zapojení školy do dalších investičních a neinvestičních dotačních titulů, případně úspěšnost v získávání těchto zdrojů a v jakém finančním objemu. Aktuální investiční a neinvestiční potřeby školy.
6. **Rovné příležitosti v MŠ** – informace o podpoře rovných příležitostí a naplňování principu inkluzivního vzdělávání. Působení odborných personálních pozic ve škole. Vývoj počtu školních odkladů, počtu dětí se SVP, počtu dětí sociálně znevýhodněných a nástupů dětí mladších 3 let do předškolního vzdělávání. Práce s dětmi nadanými. Testování ČŠI.
7. **Rovné příležitosti v ZŠ** - informace o podpoře rovných příležitostí a naplňování principu inkluzivního vzdělávání. Působení odborných personálních pozic ve škole. Vývoj počtu žáků se SVP, žáků sociálně znevýhodněných, odchodů na gymnázia 8-letá a úspěšnost v přijímacím řízení na maturitní obory, předčasné ukončení školní docházky. Práce s žáky nadanými. Poskytování doučování, obědů zdarma. Testování ČŠI.
8. **Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků školy** – mapování průběhu profesního rozvoje pedagogů – převažující forma a témata profesního rozvoje, financování profesního rozvoje, v čem je škola lídr, v čem potřebuje pomoci.

Jednotlivé výsledky jsou uvedeny jako samostatná příloha. Souhrnně lze vyvodit tyto závěry:

- ✓ V rámci rozvoje čtenářské pregramotnosti se nejvíce školám osvědčuje spolupráce s místními knihovnami (čtenářské besedy, autorská čtení..), další vzdělávání pedagogických pracovníků a

práce s pracovními listy a sešity. Jako úspěšné se školy hodnotí v práci s knihou a rozvíjení příběhů či zapojení rodičů, prarodičů, starších spolužáků do čtení ve školce. Mateřské školy by se rády zlepšily v osvojování si a zavádění nových výukových metod na podporu čtenářské pregramotnosti. Ke zlepšení by bylo potřeba získat pro školy větší objem finančních prostředků.

- ✓ V rámci rozvoje matematické pregramotnosti se mateřských školám rovněž osvědčuje DVPP v nových výukových metodách a formách a dále pořizování moderních výukových pomůcek, her, aplikací a programů. Mateřské školy se hodnotí jako úspěšné v hrách na prostorovou představivost, které rozvíjí logické myšlení. Potenciál rozvoje vidí v zavádění netradičních metod výuky matematiky a logického přemýšlení. K rozvoji matematické pregramotnosti by opět nejvíce přispěly další finanční prostředky k zajištění DVPP a dovybavení školek.
- ✓ V rámci polytechnického vzdělávání v MŠ se nejvíce osvědčují aktivity zážitkové a badatelské, spolupráce s místními spolky. Mateřské školy se hodnotí jako úspěšné v ekologických a badatelských aktivitách a projektových dnech. Naopak zlepšení by si zasloužila oblast polytechnického vybavení a rozvoj manuální zručnosti. Stejně jako u gramotností i zde by bylo potřeba navýšit finanční prostředky.
- ✓ V rámci rozvoje občanských kompetencí v MŠ se nejvíce osvědčují programy prevence realizované ve spolupráci se složkami IZS. Mateřské školy se hodnotí jako úspěšné v realizaci společenských projektů, např. jarmarky, projektové dny, trhy. Jako prostředek ke zlepšení rozvoje těchto kompetencí se jeví větší zapojení rodičů do života školy, spolupráce na aktivitách a práce s motivací dětí.
- ✓ V rámci hodnocení čtenářské gramotnosti v základním vzdělávání vyplynulo, že nejvíce se osvědčují aktivity vzdělávání pracovníků, realizace čtenářských dílen, spolupráce s knihovnou a rozšiřování knižního fondu škol, případně školní knihovny. Samotné základní školy se hodnotí jako úspěšné v literárních soutěžích. Naopak zlepšení by uvítali v zavádění nových výukových metod a posilování čtenářství napříč předměty. Ke zlepšení by bylo potřeba více finančních prostředků směřujících k DVPP a vybavení školy, ale také intenzivnější sdílení praxe a zkušeností mezi školami.
- ✓ V rámci hodnocení matematické gramotnosti v základním vzdělávání vyplynulo, že nejvíce se osvědčují aktivity doučování, matematické soutěže a mimoškolní aktivity (např. kroužky šachu). Základní školy se hodnotí jako poměrně úspěšné v přijímacím řízení na střední školy, ale také v různých matematických soutěžích. Zlepšit by se chtěly v mezipředmětových vazbách, tedy posilování matematické gramotnosti napříč předměty. Ke zlepšení by bylo potřeba zavádět diferencovanou výuku, ale také intenzivnější sdílení praxe a zkušeností mezi školami.
- ✓ V rámci rozvoje polytechnického vzdělávání a digitalizace se osvědčují aktivity zážitkové pedagogiky a spolupráce se středními školami. Školy si pochvalují stávající vybavenost pro výuku nové informatiky. Jako slabší oblast je hodnocena vybavenost odborných učeben - dílen. Ke zlepšení by jednoznačně vedly finanční prostředky určené na vybavení odborných polytechnických učeben.
- ✓ V oblasti rozvoje kariérového poradenství jsou nejčastěji realizovány spolupráce s místními středními školami. Výborně funguje spolupráce s rodiči při volbě povolání, resp. střední školy, ale také zavádění pozic kariérových poradců. Ke zlepšení by mělo dojít v oblasti systematické přípravy žáky na budoucí povolání, přičemž ke zlepšení by mohla přispět metodická setkávání a výměna zkušeností.

- ✓ V oblasti rozvoje občanských kompetencí se daří realizovat preventivní programy a žákovské projekty. Ve společenských projektech se školy hodnotí velmi dobře (např. farmářské trhy, jarmarky, ekologické projekty). Zlepšit by bylo potřeba spolupráci s rodinami žáků, ale také s okolními organizacemi (např. místní spolky, firmy..). Ke zlepšení rozvoje této kompetence by přispěla možnost získat finanční granty na společenské a žákovské projekty.
- ✓ Z šetření v oblasti dotací mateřských škol vyplynulo, že naprostá většina je zapojena do projektů šablon, ale již se nezapojují do jiných dotačních výzev. Mateřské školy max. čerpají dotace na obědy do škol, případně se zapojují do menších grantů vyhlašovaných firmami. Investiční projekty za ně realizují zřizovatelé a vzhledem k absenci výzev IROP pro předškolní vzdělávání, ani tyto nebyly předkládány. K aktuálním investičním potřebám patří běžné opravy a údržba, případně obnova a doplnění výukových pomůcek.
- ✓ Z šetření v oblasti dotací základních škol vyplynulo, že naprostá většina je zapojena do projektů šablon. Základní školy se na rozdíl od škol mateřských zapojují také do dalších dotačních titulů, nejčastěji se jedná o program IROP, kdy se snaží získat investiční dotaci na rozvoj infrastruktury školy. Z menších grantů se jedná o tituly Nadace ČEZ, O2 apod. Jako aktuální investiční potřeby jsou nejčastěji zmiňovány běžné opravy, tělocvičny a sportoviště, vybavení učeben a pomůcky.
- ✓ Rozvoj potenciálu každého dítěte v MŠ řešil dotazník s názvem Rovné příležitosti v MŠ. Z odpovědí mateřských škol vyplývá, že v žádné z nich nepůsobí některá z odborných personálních podpor – školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog. Ve všech MŠ však působí asistenti pedagogů nebo školní asistenti financováni z dotačních zdrojů. Počet dětí s odkladem školní docházky je za poslední dva roky konstantní, stejně tak jako počet dětí mladších tří let. Počet dětí se SVP a sociálně znevýhodněných je spíše rostoucí. Mateřské školy nezajišťují službu obědů zdarma. Pouze v jedné mateřské škole evidují nadané dítě či děti, mateřské školy tak převážně ani nemají nastaven systém podpory nadání.
- ✓ Rozvoj potenciálu každého žáka v ZŠ řešil dotazník s názvem Rovné příležitosti v ZŠ. Z odpovědí základních škol vyplývá, že v 7 z 8 škol působí některá z odborných personálních pozic – speciální pedagog, školní psycholog, sociální pedagog. Ve všech školách asistenti fungují, převážně v počtu 2 osob. Počet žáků se SVP je v základních školách konstantní nebo mírně rostoucí. Menšina ZŠ také zajišťuje obědy zdarma pro sociálně znevýhodněné žáky. Ve 3 ZŠ evidují nadané žáky, tyto školy pak mají také stanoven systém podpory nadání. Počet odchodů žáků na osmiletá gymnázia je konstantní nebo mírně zvýšený v posledních dvou letech. Počet žáků, kteří vychází ze školy ze 7. nebo 8. třídy je konstantní nebo mírně klesající. Téměř všechny ZŠ zajišťují pro své žáky službu doučování. Testování ze strany ČŠI podstoupila v uplynulých dvou letech většina základních škol s převahou dobrého hodnocení.
- ✓ Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků školy tedy mapování profesního rozvoje pracovníků škol. Nejčastěji probíhá formou individuálních DVPP, případně formou školení pro sborovnu. Převažujícím zdrojem financování DVPP jsou projekty škol, tzv. šablony. Tematické zaměření vzdělávání je dáno dohodou mezi vedoucím pedagogickým pracovníkem a dotyčným pracovníkem školy. Školy považují nabídku vzdělávacích programů za dostatečnou, nedostatek vidí v tématech nových metod (např. výuka STEM). Nejčastěji se pracovníci škol vzdělávají v nových výukových metodách, dále pak v gramotnostech. Až 35 % škol se cítí být úspěšná a vzorová v projektovém vyučování a v inkluzi. Naopak zlepšit by se více než 30 % škol potřebovalo v polytechnickém vzdělávání a digitalizaci. Školy by v rámci projektu MAP uvítali praktická školení, sdílení dobré praxe formou hospitací

náslechů, výměny zkušeností, zajištění DVPP v oblasti polytechniky a digitalizace, finančními prostředky k pořízení pomůcek k rozvoji této oblasti.

3.1.5.3 Potřeby základních škol v oblasti investic do r. 2025

Vzhledem k podmínce prokázat soulad investičního záměru se Strategickým rámcem MAP do roku 2025 v daném území (povinná součást MAP) a splnit tak kritérium přijatelnosti při podávání projektových záměrů do IROP, OP ST aj. dotačních titulů, probíhalo na území ORP Orlová průběžné mapování investičních potřeb u mateřských a základních škol, neformálních a zájmových vzdělavatelů. Cílem bylo získávat průběžný ucelený přehled zamýšlených investic základních škol pro nejbližší období, které již jsou rozpracovány a se zřizovatelem projednány či odsouhlaseny.

V průběhu realizace projektu byly odsouhlaseny 2 aktualizace SR MAP v části investičních priorit, a sice s datem k 8. 3. 2023 a 20. 9. 2023. Poslední verze SR MAP za ORP Orlová čítá 30 investičních záměrů za MŠ, 46 investičních záměrů za ZŠ a 3 investiční záměry neformálních a zájmových vzdělavatelů. Strategický rámec a seznam investičních záměrů jsou součástí tohoto dokumentu jako samostatná příloha a dále jsou zveřejněny na <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/map-kap/strategicke-ramce-map-2021>.

3.1.6 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Zapojení odborné veřejnosti do plánování garantovaly pracovní skupiny. Jejich přínos pro identifikaci potenciálů a limitů rozvoje regionálního školství byl zcela zásadní. Interpretovaly výsledky expertních analýz a přicházely s vlastními praktickými podněty.

V rámci jednání jednotlivých pracovních skupin byly revidovány analýzy SWOT-3. Ty byly dále rozpracovány do jednotlivých problémových okruhů a tematických celků, diskutovány a prioritizovány.

Následující kapitola přináší přehled hlavních závěrů, k nimž na svých jednáních pracovní skupiny došly.

Výstup – PS 1 – Financování

Silné stránky	Slabé stránky
• kvalitní tým lidí zapojených do projektu • dobrá spolupráce se zřizovateli organizací • modernizace odborných učeben, dobré vybavení škol • podpora zřizovatelů vůči organizacím, rozsáhlé • rekonstrukce a opravy škol, investice do majetku • nastavení optimální sítě škol • velmi dobrá spolupráce všech organizací v rámci ORP • stabilní počet dětí a žáků v MŠ a ZŠ	• rostoucí provozní náklady organizací • přísnější režim u poskytovaných dotací (zbytečné podmínky – MŠ vzduchotechnika) • zvýšená administrativní zátěž • nedostatek projektů zaměřených na obnovu a modernizaci učebních pomůcek • nevhodný souběh a zaměření projektu MAP a Šablon • zvyšování spoluúčasti při financování investičních projektů
Příležitosti	Hrozby

• změna financování ve školství od 01.01.2020 • opakovaný růst platů ve školství • možnost zapojení do projektů – Nadace OKD, MAS Bohumínko, IROP, MŠMT, MŽP aj. • zajištění levnějších služeb přes zřizovatele (aukce)	• zvyšující se administrativní zátěž, především u projektů • nedostatek pedagogů ve školství, především v organizacích s vyšší inkluzí • nestabilní legislativa ve školství • změny ve vedení měst • nedostatek financí na investiční úpravy škol, na úpravy tříd a speciální pomůcky
--	---

Výstup – PS 2 – Pro rovné příležitosti

Silné stránky	Slabé stránky
• dobrá spolupráce se zřizovatelem školy • dobrá spolupráce se specializovanými pracovišti • dobrá spolupráce s preventisty kriminality • rozvíjející se spolupráce s OSPOD • zájem o vytváření podmínek pro inkluzivní vzdělávání ze strany vedení škol i zaměstnanců • zájem učitelů o dobré výsledky dětí, nové metody práce, efektivní vzdělávání • dobré vybavení škol pomůckami a výpočetní technikou	• vyšší počet žáků ve třídách, třídy bez AP, školy bez dalších odborných zaměstnanců (speciální pedagog, psycholog) • nedostatek finančních prostředků na podporu snížení počtu žáků v problematických třídách • nedostatek finančních prostředků na personální podporu ohrožených dětí • nezájem části žáků a rodičů o výsledky školní práce, jejich lhostejnost při řešení problémů ve škole • špatně dostupná odborná pomoc pro akutní případy (psycholog, psychiatr, etoped...), dlouhé čekací lhůty, časové prodlevy • nedostatečná síť aktérů péče o ohrožené děti, chybějící návazné služby pro práci s rodinou • nedodržování některých principů terénní práce (např. aktivní vyhledávání klientů) zaměřených na podporu a pomoc ohroženým dětem a jejich rodinám • nedostatečné, resp. nevyjasněné kompetence OSPOD • nízká a neúčinná kontrola státu, zneužívání podpor
Příležitosti	Hrozby
• podpora sebevědomí a pozitivních perspektiv žáků • obohacení žáků po stránce citové a sociální • větší motivace k dosahování lepších výsledků • částečné vyrovnání sociálních nerovností formou cílené materiální podpory	• nedostatek financí na investiční úpravy škol, na úpravy tříd a speciální pomůcky • nárůst žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a možný problém s jejich následnou podporou odbornými zařízeními (PPP/SPC, OSPOD, atd.) • netrpělivost žáků při očekávání zlepšení výsledků, rychlá demotivace

• využívání všech možností terénní práce sociálních pracovníků (vyhledávání a pomoc ohroženým dětem) • využití potenciálu Komun. centra Maják • vytvoření nízkoprahového centra pro věkovou kategorii 6 – 15 let • rozšíření možností bezplatných mimoškolních aktivit, jejich směřování do vyloučených lokalit • rozšíření nabídky vzdělávání pedagogických pracovníků o prioritní témata (školení, workshopy, konference) • další podpora prevence kriminality	• nevhodné trávení volného času žáků a mladistvých (party provádějící činnost na hranici legálnosti, nebo nelegální - krádeže, ničení veřejného majetku, experimentování s toxickými látkami...) • hrozba nárůstu případů sociálně nežádoucího chování dětí • malá vymahatelnost práva u rodičů, kteří si neplní své povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti • hrozba institucionální výchovy dětí při selhání systému pomoci potřebným rodinám • nedodržování některých principů terénní práce OSPOD (aktivní vyhledávání klientů) • nízká a neúčinná kontrola státu, riziko zneužívání finanční podpory
---	---

Výstup – PS 3 – Rozvoj čtenářské gramotnosti a potenciálu každého žáka

Silné stránky	Slabé stránky
• dostatečné materiální zabezpečení – Šablony • dostatek interaktivních metod a literatury • vybudování čtenářských klubů • propojení školní a městské knihovny • spolupráce s městskou knihovnou • doplnění knižních fondů- Šablony	• nedostatečné podmínky pro rozvoj gramotnosti mimo školu – exkurze, výstavy, tematické programy, jazykové pobyty žáků, stáže učitelů,... • vysoké počty žáků v některých třídách – finance nedovolují dělit výuku po menších skupinách
Příležitosti	Hrozby
• individuální práce s žáky nad rámec vyučování – pravidelné kroužky Šablony, DDM,... • dělené skupiny v předmětech, které vyžadují podporu – nové financování • semináře pro rozvoj čtenářské gramotnosti a jazykové gramotnosti (CLIL) • zážitkové programy	• problémy s dostatečným počtem aprobovaných pedagogů, zvláště v některých lokalitách • nedostatek stabilní finanční podpory • nízký zájem ze strany žáků a rodičů o realizaci mimo výukových akcí pro žáky • neochota ze strany pedagogů - realizovat mimoškolní akce – finance

Výstup – PS 4 – Rozvoj matematické gramotnosti a potenciálu každého žáka

Silné stránky	Slabé stránky
• dostatečný počet aprobovaných pedagogů • dostatečné materiální zabezpečení na trhu	• nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (např. půlení hodin, práce s talenty) • nedostatečné podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo

• dostatek interaktivních materiálů, literatury • velká nabídka matematických soutěží	školu (exkurze, tematické programy, apod.) • vysoké počty žáků v některých třídách, finance nedovolují řediteli školy dělit výuku po menších skupinách • vysoké náklady pro pořízení materiálních pomůcek • schází sdílení dobré praxe a příklady společného plánování aktivit mezi pedagogy ve městě
Příležitosti	Hrozby
• individuální práce s žáky nad rámec vyučování, pravidelné kroužky (zábavná logika, aj.) • dělené skupiny v předmětech, které vyžadují podporu • zřízení multimediálních učeben • aktivity pro finanční gramotnost	• nedostatek stabilní finanční podpory • nízký zájem ze strany žáků a rodičů o realizaci mimo výukových akcí pro žáky • neochota ze strany pedagogů (rozvoj mimo výuku) • překrývání termínu nabízených soutěží nejen v oblasti příslušné gramotnosti • negativní postoj společnosti k „matematice“ a potažmo ke vzdělávání

Výstup – PS 5 – Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
• Široká nabídka volnočasových aktivit ve školách a DDM, prezentace středních škol v rámci dnů otevřených dveří a volby povolání. • Dostatečná síť vzdělávacích institucí a rozsah kapacit středního školství a možné využití těchto kapacit pro oblast dalšího vzdělávání. • Vybavenost škol učebními pomůckami a softwarovými učebními programy.	• Nedostatečná podpora motivace k podnikání a nedostatečný rozvoj kompetencí nutných pro podnikatelskou činnost. (Chybí podniky umožňující polytechnické vzdělávání). • Snižující se podíl aprobovaných pedagogických pracovníků v oblasti polytechnického vzdělávání. • Nulová nebo nedostačující hodinová dotace předmětů vedoucích k polytechnickému vzdělávání. • Chybí vybavenost škol v odborných učebnách (dílny, polytechnické učebny, cvičné kuchyňky, venkovní altán-MŠ-polytechnické vzdělávání). • Špatný technický stav budov, učeben, úniky tepla).
Příležitosti	Hrozby
• Možnost dalšího vzdělávání, růst profesionalizace a odbornosti na úrovni středoškolského vzdělávání ve městě a vysokoškolského vzdělávání v nedalekém okolí (Ostrava, Orlová, Havířov).	• Omezený rozpočet. • Nezáměr žáků a rodičů o řemesla. • Odliv kvalifikované pracovní síly („odliv mozků“) • Zvyšující se zastoupení občanů ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

• Využití zdrojů všech dotačních titulů pro polytechnické vzdělávání. • Zavedení povinného nebo nepovinného předmětu, spolupráce se SŠ na území města a blízkého okolí (Dakot, SŠTaS). • Otevření systému škol spolupráci s veřejnosti a podnikatelskou sférou.	• Nezájem rodičů o vzdělávání svých dětí. • Častá změna bydliště žáků (fluktuace). • Neaprobovanost pedagogů a nepřípravenost na rozmanitost populace s následkem dalšího znevýhodňování ohrožených skupin.
---	---

Výstup – PS 6 – Kariérové poradenství a rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmů dětí a žáků

Silné stránky	Slabé stránky
• samostatný vyučovací předmět „Svět práce, Volba povolání, Pracovní činnosti“ pro žáky 8. - 9. ročníků, vyučujícím je výchovný poradce (užší provázanost předmětu a samotné spolupráce výchovného poradce a žáků na výběru školy a povolání) • besedy s náboráři (výchovnými poradci) z mnoha SŠ a učilišť přímo na/ve škole • návštěvy SŠ a SOU na Dnech otevřených dveří • vzájemná podpora a spolupráce mezi učiteli – předávání zkušeností • zpracovaný plán DVPP s vytýčením priorit na daný školní rok a zájem některých učitelů i o jiné vzdělávání nad rámec povinných školení (nové metody práce, jazykové vzdělávání nad rámec potřeb úvazku, nové přístupy k řešení problémů, apod.) • kvalitní poradenská centra škol	• chybí učebny dílen (pěstitelství) – některé školy učebnu nemají nebo je zastaralá • nedostatečná spolupráce ze strany některých zákonných zástupců s žáky na úkolech, které se týkají kariérového poradenství – žáci potřebují jak podporu, tak zkušenosti i názor vlastních rodičů • nedostatečná kvalifikovanost učitelů předmětu „Svět práce, Volba povolání, Pracovní činnosti“ • nezáměr firem spolupracovat s žáky ZŠ • nedostatek finančních prostředků na pokrytí všech potřeb DVPP, které nejsou v rámci projektů či poskytované zdarma (jak na akce, tak na pokrytí suplovaných hodin) • termíny školení – dopolední hodiny, nutnost suplování • nedostatek času pro rozvoj z důvodu velké administrativní zátěže učitelů • malá nabídka DVPP pro výchovné (kariérové) poradce školy
Příležitosti	Hrozby
• exkurze ze stran SŠ a zaměstnavatelů • spolupráce s ÚP na realizaci besed o výběru – povolání s ohledem na trh práce • skupinová návštěva 9. ročníků na burzách škol a společné besedy pro rodiče a žáky • spolupráce PPP na rozvoji kariérového poradenství žáků – inkluze • široká nabídka vzdělávacích aktivit (KVIC, NIDV, NUV, vzdělávací organizace, neziskové organizace aj.) • možnost žádat o finance na vzdělávání z externích zdrojů (granty, šablony, projekty)	• žádné nebo špatné pracovní návyky žáků – nedostatečný zájem žáků o vlastní budoucnost, nedostatečná podpora ze strany rodiny hlavně v oblasti motivace k převzetí odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a další životní směřování • nezáměr žáků o učební obory – technické obory jsou nepravdivě prezentovány jako „špinavá“ a málo placená práce • časté přeceňování dovedností žáků – každý musí mít maturitu • zánik některých učebních oborů

využití proškolení celého pedagogického sboru – tzv. Sborovna – finančně výhodnější	- nezískání financí na pokrytí všech DVPP potřeb zaměstnanců - chybějící kvalitní kariérní řád a nedostatek „mladých učitelů pro rozvoj polytechnického vzdělávání žáků - přehlcení zaměstnanců množstvím aktivit, administrativou, organizačními činnostmi
---	---

Výstup – PS 7 – Předškolní vzdělávání a péče

Silné stránky	Slabé stránky
- Dostatečná kapacita mateřských škol - Kvalitní spolupráce s veřejností - Nadstandardně dobrá spolupráce se zřizovatelem - Kvalitní výchovně vzdělávací práce - Dobrá spolupráce s organizacemi a spolky - Nabídka nadstandardních aktivit v jednotlivých MŠ - Nově zrekonstruované zahrady a budovy mateřských škol - Dostatečně velké a vyhovující prostory a vybavení tříd - Podpora výchovy ke zdraví ve všech MŠ - Podpora individuálního vzdělávání ve všech MŠ - Školy a třídy pro děti se SVP, které vykazují velmi kvalitní práci - Investice do školy ze strany zřizovatelů - Spádovost dětí na území celé Orlové	- Nedostatek finančních prostředků na kvalitnější vzdělávání pedagogických pracovníků - Nedostatek finančních prostředků na obnovu vnitřního vybavení MŠ na třídách a na učební pomůcky - Nedostatek financí na vybavení ICT technikou a služby s tímto spojené - Na některých MŠ ještě neproběhla revitalizace zahrad a budov - Nedostatečně připravené prostředí a nepřipravené učitelky na inkluzi - V MŠ chybí odborné učebny či koutky - Nevyhovující zázemí pro pedagogy
Příležitosti	Hrozby
- Povinná docházka předškolních dětí (z hlediska naplněnosti MŠ) - Dotační programy (např. Šablony) - Ozdravné pobyty - Kulturní a společenské aktivity městských subjektů - Možnost exkurzí do zajímavých míst regionu a důležitých budov ve městě - Možnost alternativní výuky např. v některých třídách (Montessori) - Investice do infrastruktury MŠ bez podmínky zvyšování kapacity, vybudování odborných učeben, odpočinkových zón, víceúčelové využívání, rozšiřování prostor MŠ	- Zhoršování ovzduší - Nedostatečné financování zejména dětí se speciálními vzdělávacími potřebami - Nedostatečně připravené prostředí a nepřipravené učitelky na inkluzi - Nedostatek financí na kvalitní odměňování pedagogů a provozního personálu - Stěhování mladých rodin pryč z města - Sociálně slabé rodiny - Požadavky na prodloužení pracovní doby MŠ – silný dopad na psychiku dětí, nepřekrývání učitelek – snížení úrovně vzdělávání

3.1.7 Projednání analytické části MAP

Výstupy z analytické části MAP byly prezentovány všem partnerům, byly jim zaslány elektronickou cestou a umístěny na internetové stránky projektu. Všem partnerům byl zaslán návrh analytické části k prostudování. Všechny pracovní skupiny se sešly a předběžné výstupy byly představeny a připomínkovány. Na společném jednání byly navrženy prioritní oblasti, kterým se bude MAP věnovat. Po dopracování připomínek byla všem členům zaslána finální podoba analýzy. Analytická část byla prezentována prostřednictvím internetu a v písemné podobě u jednotlivých partnerů. Zorganizovali jsme jednání řídicího výboru a partnerských organizací s představením výstupů. Na jednotlivá opatření navazovaly konkrétní implementační aktivity v rámci akčních ročních plánů.

Na základě výsledků všech realizovaných šetření byly vybrány opatření k řešení v rámci MAP III - ORP Orlová:

Klíčová témata

- **Podpora čtenářské gramotnosti**
- **Podpora matematické gramotnosti**
- **Rozvoj potenciálu každého žáka**
- **Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání**

Průřezová témata

- **Proměna obsahu a způsobu vzdělávání**
- **Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání**
- **Digitální kompetence k celoživotnímu učení**
- **Snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání**
- **Spolupráce MŠ – ZŠ/ZŠ - SŠ**

Volitelná témata

- **Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků**
- **Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání**
- **Kariérové poradenství v základních školách**
- **Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků**
- **Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka**
- **Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků**
- **Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků**
- **Investice do rozvoje kapacit základních škol**
- **Výchova k udržitelnému rozvoji**
- **Mediální gramotnost**
- **Wellbeing a psychohygienu**

3.2 Strategický rámec priorit MAP do roku 2025

Strategický rámec priorit MAP v sobě zahrnuje:

- územní strategii na úrovni vize do roku 2025
- priority a popis jejich vazeb na existující strategie
- strategie naplnění priorit, cílový stav v roce 2025
- vytvoření Strategického rámce MAP do roku 2025

Vize

Na základě dohody všech zainteresovaných subjektů v území podpořit rozvoj potenciálu a osobnosti každého dítěte do 15 let - formou možností přístupu ke vzdělání všem, pomoci potřebným, nabídky mimoškolních aktivit zájemcům, pochvaly a odměny pro nejlepší - s cílem vychovat slušného a podnikavého člověka schopného si najít práci a být úspěšným ve svém životě.

Přehled priorit a cílů

Priorita 1	Společné vzdělávání
Cíl a popis cíle	1.1 Přístup ke kvalitnímu vzdělávání všem a pomoc potřebným Cílem je do budoucna zachovat již vytvořené podmínky pro děti a žáky se SVP v MŠ a ZŠ na území ORP Orlová, podporovat rozvoj potenciálu každého dítěte a žáka. Zajistit dostupnost formálního a neformálního vzdělávání. Podporovat děti a žáky ohrožené školním neúspěchem, vč. dětí a žáků talentovaných a nadaných. Řešit sociální inkluzi, realizovat preventivní programy. Každoročně pak dát možnost pedagogům se i nadále vzdělávat formou seminářů a sdílet dobrou praxi navzájem k získání potřebných informací pro další rozvoj MŠ a ZŠ v oblasti inkluzivního vzdělávání. Rozvíjet spolupráci škol a školských poradenských pracovišť, případně dalších relevantních aktérů. Zároveň je třeba využít všech možností k navýšení úvazků asistentů pedagogů za účelem navýšení intenzity a kvality práce s heterogenními skupinami dětí a žáků. Zapojovat do vzdělávání další odborníky typu školní psychologové, speciální a sociální pedagogové, logopedi, etopedi aj.
Vazba na opatření dle Postupů MAP	1.1.1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost - inkluze - kvalita 1.1.2 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
Indikátory	- počet podpořených osob - počet realizovaných vzdělávacích aktivit - počet mimoškolních aktivit pro děti a žáky se SVP - procentuální navýšení úvazků asistentů pedagogů - počet zapojených odborných personálních pozic - finanční částka vynaložená na nákup/pronájem nových pomůcek a vzdělávacího materiálu pro děti a žáky se SVP - počet setkání pedagogických pracovníků a dalších aktérů ke sdílení dobré praxe

Priorita 2	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl a popis cíle	2.1 Zvýšit úroveň gramotností Cílem je položit základy spolupráce škol na bázi jednotlivých gramotností (sdílení dobré praxe, srovnávací nástroje výsledků žáků), podpořit jednotlivé školy v nabízené pomoci dlouhodobě neprospívajícím žákům a mimořádně nadaným a nabídnout pedagogům možnosti se nadále vzdělávat. Realizovat opatření, která budou směřovat k podpoře gramotností a kompetencí čtenářských, matematických, jazykových, informačních, digitálních, mediálních, finančních aj. Zavádět inovativní formy vzdělávání a nové výukové metody v souladu s požadavky 21. století.
Vazba na opatření dle Postupů MAP	2.1.1 Čtenářská, matematická a jazyková gramotnost
Indikátory	- počet škol zapojených do spolupráce v rámci gramotností - počet realizovaných vzdělávacích aktivit k rozvoji gramotností - počet mimoškolních aktivit pro rozvoj gramotností - počet pilotně ověřených inovativních metod ve vzdělávání dětí a žáků

Priorita 2	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl a popis cíle	2.2 Pomoc při výběru povolání se šancí na uplatnění na trhu práce Cílem je směřovat žáky k výběru těch povolání, po kterých je na trhu práce poptávka, a pro která mají jedinci dobré předpoklady. Zároveň je zapotřebí vyvolat u dětí a žáků zájem tato povolání v budoucnu vykonávat. Podporovat u dětí a žáků rozvoj kreativity, podnikavosti a logického myšlení jako stěžejních měkkých kompetencí pro úspěšné uplatnění se na trhu práce. Podpora zájmu, motivace a dovednosti v oblasti vědy, technologií, přírodních věd, EVVO, techniky a řemesel. Budování odborných učeben k polytechnice, spolupráce s technickými centry, středními školami a se zaměstnavateli.
Vazba na opatření dle Postupů MAP	2.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání 2.2.2 Kariérové poradenství v základních školách
Indikátory	- počet nově vybavených polytechnických učeben na školách - počet aktivit zaměřených na polytechniku - počet škol zapojených do spolupráce s PPP, ÚP, SŠ a zaměstnavateli - počet realizovaných vzdělávacích aktivit s tématem polytechniky - počet realizovaných vzdělávacích aktivit s tématem kariérového poradenství - počet realizovaných vzdělávacích aktivit s tématem podnikavosti, kreativity a iniciativy

Priorita 3	Efektivní využití volného času
Cíl a popis cíle	3.1 Nabídnout každému to, co ho baví Cílem je vytvořit podmínky v území a nabídnout všem školám v ORP Orlová účast na aktivitách různého zaměření se záměrem podnítit zájem dětí a žáků o zájmovou činnost rozšiřující jejich možnosti zaujmout svým výkonem ostatní a zažít úspěch. Propojovat formální a neformální vzdělávání za účelem osobnostního rozvoje, rozvoj sociálních a kognitivních kompetencí, které umožňují pružně reagovat na měnící se podmínky. Podporovat mezigenerační solidaritu a společenskou odpovědnost. Rozvíjet kulturní povědomí a regionální příslušnost. Rozvoj znalostí, dovedností a postojů, které jsou potřebné zejména pro osobní naplnění a rozvoj, společenské začlenění, aktivní občanství a zaměstnání. Podporovat zdravý životní styl, well-being a psychohygienu.
Vazba na opatření dle Postupů MAP	3.1.1 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmu dětí a žáků
Indikátory	- počet zapojených subjektů v rámci propojování formálního a neformálního vzdělávání - počet realizovaných akcí k efektivnímu využití volného času

3.3 Investiční priority

Tento seznam je samostatnou přílohou SR MAP správního obvodu obce s rozšířenou působností Orlová. Plní funkci seznamu investičních priorit podle závazných postupů zpracování MAP a do značné míry respektuje doporučené metodiky zpracování MAP a strategického rámce.

Strategický rámec obsahuje veškeré investiční záměry týkající se cílové skupiny dětí a žáků do 15 let, které získaly souhlas zřizovatele a dále souhlas řídicího výboru MAP pro ORP Orlová se zařazením do SR MAP.

4. Opatření a aktivity do roku 2025

Priorita 1	Společné vzdělávání
Cíl 1.1	Přístup ke kvalitnímu vzdělávání všem a pomoc potřebným
Opatření 1.1.1	Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze - kvalita
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Dle výsledků agregovaných dat MŠMT je většina MŠ v ORP Orlová ochotna upravit organizaci a průběh vzdělávání pro děti se SVP a intenzivněji spolupracovat s ostatními školami. Vysoký počet dětí ve třídách, nedostatečná metodická a finanční pomoc ze strany MŠMT včetně nedostatečných ucelených informací o zavádění inkluze do škol jsou největšími překážkami při její podpoře.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je posílení schopností pedagogů lépe pracovat s heterogenními skupinami dětí tím, že se seznámí s efektivními metodami práce s dětmi, dojde k navýšení personální podpory MŠ a prohloubí se spolupráce mezi mateřskými školami navzájem a MŠ a ZŠ.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Všechny projekty šablon MŠ a ZŠ směřují k naplňování cílů společného vzdělávání.
Aktivity spolupráce	• setkávání a diskuse pedagogů • školení • návštěvy škol • sdílení dobré praxe • spolupráce na projektech
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

Priorita 1	Společné vzdělávání
Cíl 1.1	Přístup ke kvalitnímu vzdělávání všem a pomoc potřebným
Opatření 1.1.2	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Dle agregovaných výsledků MŠMT většina ZŠ v ORP Orlová plánuje zlepšení zavádění jednotlivých prvků inkluze do škol. Jedná se především o efektivnější systém podpory pro žáky se SVP, využívání speciálních učebnic a pomůcek a pedagogickou diagnostiku žáků. Využívání odborných služeb při řešení problémů svých žáků je nedílnou součástí činností ZŠ v ORP Orlová. Vzhledem k existenci sociálně vyloučených lokalit v území je zavedení tohoto opatření víc než důležité.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je zvýšit erudovanost pedagogů v práci se žáky se SVP, vylepšit komunikaci mezi rodinou a školou, personálně posílit školská poradenská centra a zvýšit motivaci žáků uspět.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Všechny projekty šablon MŠ a ZŠ směřují k naplňování cílů společného vzdělávání.
Aktivity spolupráce	• setkávání a diskuse pedagogů • školení

	sdílení dobré praxe
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

Priorita 2	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl 2.1	Zvýšit úroveň gramotností (Č + M + J)
Opatření 2.1.1	Čtenářská, matematická a jazyková gramotnost
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Dle agregovaných výsledků MŠMT ZŠ v ORP Orlová označily matematickou a jazykovou gramotnost za oblasti, které je třeba podpořit z OP, a to formou zájmových kroužků, doučováním, podporou dalšího vzdělávání pedagogů. Rozvoj všech gramotností je pak třeba podpořit nákupem potřebných didaktických pomůcek a vzájemným sdílením zkušeností pedagogů.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je zvýšení kvality základního vzdělávání, podpora pedagogů v jejich práci a rozvoj dovedností a kompetencí dětí a žáků.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Dílní aktivity projektů šablon směřují k rozvoji gramotností.
Aktivity spolupráce	- setkávání a diskuse pedagogů - sdílení dobré praxe
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

Priorita 2	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl 2.2	Pomoc při výběru povolání se šancí na uplatnění na trhu práce
Opatření 2.2.1	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Vzhledem k současné celospolečenské potřebě podpořit polytechnické vzdělávání a na základě zmapování úrovně a možností polytechnického vzdělávání na školách v ORP Orlová byla vytvořena pracovní skupina, která se snaží ukázat cesty, jak podpořit zájem dětí a žáků o polytechnické vzdělávání.
Popis cíle opatření	Cílem opatření je zvýšit kvalitu polytechnického vzdělávání a zájem dětí a žáků se polytechnicky vzdělávat. Důležitá je spolupráce mezi jednotlivými typy škol (ZŠ, SŠ, SOU) – „stínování“ a spolupráce škol a podniků (Memorandum), kdy se žáci nenásilnou formou seznamují s jednotlivými řemesly a získávají zájem o práci skrze níž se mohou uplatnit na trhu práce.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Dílní aktivity projektů šablon směřují k rozvoji polytechnického vzdělávání.
Aktivity spolupráce	- setkávání a diskuse pedagogů - sdílení dobré praxe - spolupráce na projektech
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

Priorita 2	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl 2.2	Pomoc při výběru povolání se šancí na uplatnění na trhu práce
Opatření 2.2.2	Kariérové poradenství v základních školách
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Vzhledem k situaci na trhu práce a vysoké nezaměstnanosti v regionu je třeba se zamyslet nad budoucností našich žáků a jejich spokojenosti a úspěšnosti v budoucím povolání. Je zapotřebí zjistit aktuální stav kariérového poradenství na základních školách, dozvědět se, co potřebují výchovní poradci, jaké problémy řeší, s čím potřebují pomoci. Neméně důležité je zamyslet se nad dalším vzděláváním kariérových poradců na školách pedagogických zaměstnanců školy. K tomuto samozřejmě patří vytvoření efektivního plánu dalšího vzdělávání vedením školy a hledání finančních prostředků na jeho realizaci. Na druhou stranu je třeba hovořit i se zástupci středních škol, pro jaké obory hledají budoucí studenty, co pro to jsou ochotni a schopni podniknout. V neposlední řadě je třeba pracovat se žáky a zákonnými zástupci. Nabídnout jim možnosti, ukázat a přesvědčit o vhodné volbě budoucího povolání.
Popis cíle opatření	Cílem je vytvořit akční plán kariérového poradenství na základě sběru informací, dotazníkových šetření a analýz.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Díličí aktivity projektů šablon směřují k rozvoji kariérového poradenství v základních školách.
Aktivity spolupráce	• setkávání a diskuse pedagogů • sdílení dobré praxe • spolupráce na projektech
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

Priorita 3	Kvalitní předškolní a základní vzdělávání pro život
Cíl 3.1	Nabídnout každému to, co ho baví
Opatření 3.1.1	Rozvoj podnikavosti, iniciativy a zájmu dětí a žáků
Zdůvodnění výběru na základě provedené analýzy řešeného území	Chybějící jednotný přehled aktivit a akcí pro děti a žáky v ORP Orlová, jejichž termíny se často překrývají a nedostatek financí na odměňování pracovníků v oblasti volného času.
Popis cíle opatření	Cílem je podnítit u dětí a žáků zájem o zájmovou činnost a dát možnost každému dítěti zažít úspěch.
Popis plánovaných aktivit	
Aktivity jednotlivých škol a ostatních aktérů	Díličí aktivity projektů šablon směřují k rozvoji podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků.
Aktivity spolupráce	• setkávání a diskuse pedagogů • sdílení dobré praxe • spolupráce na projektech
Infrastruktura	Problémy a nedostatky infrastruktury budou řešeny převážně v rámci projektů realizovaných z různých zdrojů. Do tohoto opatření jsou zařazeny projektové záměry uvedené v příloze investic SR MAP.

5. Roční akční plán

Roční akční plán pro ORP Orlová je vždy zpracováván pro období kalendářního roku a vychází ze Strategického rámce MAP ORP Orlová do roku 2025, resp. ze stanovených priorit a strategických cílů. Roční akční plány vznikají ve spolupráci realizačního týmu projektu a pracovních skupin, přičemž o průběhu jeho tvorby byl pravidelně informován řídicí výbor MAP na svých zasedáních a v rámci workshopů k tomu určených. Roční akční na příslušný kalendářní rok je vždy schvalován Řídicím výborem. Od této chvíle dochází k naplňování jednotlivých aktivit, či jejich přípravě, monitorování a vyhodnocování tohoto naplňování. Jedná se o živý dokument, se kterým je potřeba v průběhu jeho naplňování pracovat, aktualizovat jej o vzniklé skutečnosti. V rámci realizace projektu MAP III byly schváleny dne 5. 4. 2023 řídicím výborem 3 roční akční plány, a sice pro roky 2023, 2024 a 2025, které tvoří samostatnou přílohu tohoto dokumentu.

Aktivity škol

Aktivity škol a školských zařízení popisují, jaké aktivity na podporu vzdělávání žáků a učitelů se plánují na jejich úrovni. Informace o potřebných aktivitách vyplývají z realizované evaluace a z výstupů podaktivity Podpora škol v plánování. Školy jsou v těchto aktivitách podpořeny jednotlivě v projektech v rámci zjednodušeného financování (šablony v OP JAK) a v rámci projektů Národního plánu obnovy – Reforma 3.2.2 Podpora sociálně znevýhodněných žáků.

V rámci implementace aktivit daného roku pracuje realizační tým MAP také s informacemi o realizaci aktivit škol, tzv. projektů zjednodušeného vykazování šablon OP JAK. Dle našich zjištění jsou do těchto projektů zapojeny všechny školy a školská zařízení v území ORP. Současně jsou vybrané školy zapojeny do projektu NPO – Podpora sociálně znevýhodněných žáků. Při plánování aktivit spolupráce jsme tak pečlivě volili ty aktivity, které budou k projektům šablon a NPO doplňkové a nebude docházet k dvojímu financování totožných aktivit. Jelikož školy primárně volí jako aktivity projektů škol personální podpory (speciální pedagog, školní psycholog, školní asistent, kariérový poradce, sociální pedagog, asistent pedagoga...), které jsou specifickými pravidly pro žadatele a příjemce MAP vyloučeny, je pravděpodobnost rizika dvojího financování v podstatě vyloučena. Pozornost realizačního týmu se tak bude upínat především na aktivity vzdělávání pedagogických a nepedagogických pracovníků, abychom v území nabídli ta témata, která nejsou v šablonách podporována.

Aktivity spolupráce

Aktivity spolupráce představují společné a sdílené činnosti a akce vícero aktéry ve vzdělávání v území ORP Orlová. Tyto aktivity byly navrženy jednotlivými pracovními skupinami, odrážejí potřebnost v území a směřují k naplnění stanovených strategických cílů.

Aktivity spolupráce jsou vhodným podkladem pro konkretizaci návazných projektů, které mohou být financovány z různých zdrojů (místních, krajských, státních, evropských) podle jejich povahy a dostupnosti zdrojů. Bývají navrhovány především aktivity společného vzdělávání, sdílení zkušeností a vzájemného informování, vyhledávání, vzdělávání a podporu spolupráce místních vynikajících pedagogických pracovníků a dalších vzdělavatelů pro budování expertní základny v území, spolupráce škol a rodičů, zařízení zájmového nebo neformálního vzdělávání, zaměstnavatelů. Každá „aktivita spolupráce“ obsahuje ve svém popisu realizátora, cíl, výstup, financování, garanta, termín realizace.

Při přípravě aktivity spolupráce projektový manažer aktivně vyhledá školy, které již připravují samostatně projekt, realizují nebo plánují zapojit se do projektů podporující spolupráci škol tak, aby nedocházelo k dublování aktivit, a aby byl maximálně využit potenciál území.

Dokument ARP obsahuje typy aktivit spolupráce členěné tematicky dle pracovních skupin Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost, Rovné příležitosti, Financování, Polytechnika a digitalizace, Podnikavost a Kreativita, Předškolní vzdělávání a péče. Jednak jsou to aktivity primárně zaměřené na vzdělávání/zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků a dalších pracovníků ve vzdělávání, případně rodičů dětí a žáků, a jednak aktivity, jejichž cílovou skupinu tvoří děti a žáci, případně veřejnost.

Infrastruktura

Popisuje, jaké investice do infrastruktury jsou potřeba a jak přispívá infrastruktura k naplnění cílů opatření. Popis aktivit v infrastruktuře vyplývá z šetření mezi školami, zřizovateli a poskytovateli neformálního vzdělávání. Jedná se o investiční priority určené k podpoře z IROP či z jiných dotačních titulů, které jsou také předmětem dohody o spolupráci s jednotlivými aktéry. Potřeba infrastruktury pro vzdělávání přispívá k naplnění cílů opatření MAP (povinných, volitelných, průřezových nebo doplňkových). Tato infrastruktura je nezbytná pro naplnění cíle kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let.

6. Implementace, monitorování a vyhodnocování realizace MAP

Implementační část uvádí základní principy tvorby MAP ORP Orlová, rozbor komunikačních mechanismů uvnitř MAP, komunikační strategie s popisem metod zapojení dotčené veřejnosti a způsobem vzájemné komunikace a informovanosti. Dále popisuje způsob aktualizování, monitorování a vyhodnocování realizace tvorby MAP. Rovněž uvádí analýzu rizik pro implementační fázi MAP. Způsob vytvoření partnerství a organizační strukturu MAP ORP Orlová podrobně uvádí kapitoly jedna a dvě.

Samostatnou přílohu dokumentu MAP tvoří Implementace akčních ročních plánů, která byla zpracována v rámci projektu MAP III jako podklad pro žádost o dotaci na MAP IV.

Principy tvorby MAP ORP Orlová

Tvorba a realizace MAP ORP Orlová respektuje základní principy komunitně řízeného plánování:

- aby se lidé mohli svobodně účastnit rozhodování o důležitých otázkách života společenství,
- aby přijímaná usnesení zodpovědných orgánů odrážela vůli a potřeby obyvatel regionu,
- aby plánované kroky a řešení co nejlépe využívaly dostupné zdroje, případně nacházely nové zdroje a přinášely co největší užitek a spokojenost.

Mezi základní principy tvorby MAP ORP Orlová patří:

1. Princip spolupráce

V rámci tvorby MAP ORP Orlová spolu plánují a spolupracují nejrůznější aktéři působící v oblasti formálního i neformálního vzdělávání. Jsou to především zřizovatelé, poskytovatelé vzdělávání, uživatelé a ostatní relevantní aktéři.

Zřizovateli jsou míněny především obce v ORP Orlová, které jsou v území tři a všechny zřizují školy. Cílem je propojovat samotné zřizovatele navzájem, jelikož v jednotlivých obcích spolupráce se školou / školami fungují na velmi dobré úrovni.

Poskytovateli jsou jednotlivé MŠ a ZŠ a dále pak organizace mimoškolního vzdělávání. Ve správním obvodu ORP Orlová se nachází celkem 21 ředitelství škol a školských zařízení. Jedná se o školy, jejichž zřizovateli jsou obce ORP Orlová. Všechny tyto školy jsou příspěvkovými organizacemi. V území působí dvě základní umělecké školy, a sice v Orlové a v Petřvaldě. Na území ORP Orlová provozuje svou činnost jedno středisko volného času – Dům dětí a mládeže v Orlové.

Za uživatele jsou považováni děti a žáci MŠ a ZŠ, rodiče. MAP ORP Orlová se v průběhu svého vzniku zaměřovala zejména na rodiče dětí a žáků, které se snažila aktivně zapojit do řídicího výboru a pracovních skupin, připravovat pro ně vzdělávací aktivity a realizovat u nich dotazníková šetření. V rámci následné implementace MAP jsou již stěžejními uživateli především děti a žáci, ale i pro rodiče jsou plánována opatření s cílem podporovat informovanost a diskusi v oblasti rovných příležitostí.

Ostatní aktéři v území ORP Orlová, kteří se do tvorby MAP zapojují, jsou ITI Ostravská aglomerace, Krajský akční plán, MAS Bohumínsko, OSPOD.

2. Princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů

V rámci tvorby MAP ORP Orlová rozlišujeme při zapojování dotčené veřejnosti a při výměně informací s ní tyto stupně spolupráce:

- zajištění přístupu veřejnosti k informacím,
- aktivní informování občanů,
- oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek, zjištění postoje veřejnosti k dokumentu,
- spoluúčast veřejnosti na plánování.

Je důležité upozornit, že jednotlivé části se vzájemně doplňují a vytvářejí provázaný systém, blíže popsáno níže v kapitole Komunikační mechanismy MAP.

3. Princip dohody

Výsledný MAP ORP Orlová je svého druhu dohoda, ve které se strany navzájem shodnou na prioritách v oblasti vzdělávání pro své území. Svobodný a informovaný souhlas je výsledkem svobodné rozpravy a demokratické spolupráce. Dohoda je nejen o záměrech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit. Priority, jako výsledek vzájemné dohody, jsou následně rozpracovávány do konkrétních strategických cílů vzdělávací politiky, jejichž naplňování probíhá skrze jednotlivé investiční a neinvestiční záměry vzdělávacích institucí, projektů spolupráce.

4. Princip otevřenosti

MAP ORP Orlová chápe vzdělávání jako celoživotní proces, který se neodehrává jen v prostředí školy, ale jeho stále významnější část představuje vzdělávání mimo školu, tj. neformální a informální vzdělávání. Jedním ze základních předpokladů k efektivnímu propojování procesů ve vzdělávání je jejich otevřenost. Tvorba a realizace MAP ORP Orlová respektuje zásady rovných příležitostí a možnosti aktivní participace všech dotčených zájmových skupin. Otevřenost MAP přispívá k budování důvěry rozvoji spolupráce mezi partnery, uznání výstupů dílčích aktivit a podpoře přenositelnosti příkladů dobré praxe. MAP ORP Orlová je otevřen všem poskytovatelům vzdělávání v území. Dokumenty upravující fungování řídicího výboru a partnerství MAP ORP Orlová umožňují přístup do partnerství kdykoliv v průběhu jakémukoliv aktéru ve vzdělávání. Zástupci zájmového a neformálního vzdělávání jsou aktivní a činní v řídicím výboru i v jednotlivých pracovních skupinách. V rámci tvorby MAP ORP Orlová vznikají projekty spolupráce škol a neformálních vzdělavatelů.

5. Princip SMART

Cílem MAP ORP Orlová je především stanovovat priority a strategické cíle v oblasti vzdělávání a následně se soustředit na realizaci opatření k nim směřujících. Každé takové opatření musí být z pohledu realizace proveditelné, a proto musí být sestavené jako SMART:

S – specifické, tj. s popisem konkrétních opatření a kroků,

M – měřitelné, tj. s uvedenými indikátory, které jsou měřitelné a vypovídající,

A – akceptované, tj. projednané v partnerství MAP, odsouhlasené a s jasně vymezenými kompetencemi i povinnostmi,

R – realistické, tj. musí odrážet skutečné potřeby, plán musí být proveditelný a zdroje dostupné,

T – termínované, tj. návrhy opatření mají svůj jasný termín.

6. Princip udržitelnosti

Tvorba MAP ORP Orlová není pouze účelovou aktivitou, ale slouží k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni. Plánování je opakující se proces, ve kterém je nutné sledovat průběh realizace, vyhodnocovat dosahování cílů a přijímat nová opatření plány, které povedou k nápravě či dalšímu zlepšení a rozvoji. Partnerství v území ORP Orlová je postaveno na pevných vazbách, respektuje již vzniklá partnerství a klade si za cíl pokračovat v nastavené spolupráci min. formou pravidelných setkání, vzájemným informováním a spolupráci na úrovni řídicího výboru či pracovních skupin.

7. Princip partnerství

Partnerství je vztah mezi dvěma nebo více subjekty, který spočívá ve spolupráci těchto subjektů při přípravě a následné realizaci plánu. Obsahem spolupráce partnerů je společná tvorba, koordinace, organizace, řízení, monitorování a vyhodnocování plánu. Partnerství je založeno na sdílené odpovědnosti a na demokratických principech rozhodování při tvorbě a řízení plánu. Struktura a konkrétní složení partnerství je předmětem dohody relevantních aktérů v území ORP Orlová. Základní struktura partnerství je tvořena Řídicím výborem MAP a pracovními skupinami. Jejich složení je voleno tak, aby odráželo územní charakteristiky a zároveň bylo dostatečně reprezentativní.

Komunikační mechanismy uvnitř MAP

Pro naplnění výše uvedené komunikační strategie s jednotlivými cílovými skupinami je velmi nutné vědět, jakými nástroji (prostředky) je tato komunikace uskutečňována. Nedílnou součástí konzultačního procesu je:

- každý MAP bude mít svůj facebookový profil, popř. využije jiná sociální média,
- informace o MAP bude zveřejněna v místních nebo jiných médiích minimálně 2× ročně,
- realizace nejméně 1 tiskové besedy nebo jiné formy setkání s novináři,
- realizace informativního setkání ke kvalitě vzdělávání s místními podniky, zastupiteli a dalšími aktéry.

Konzultační proces znamená způsob komunikace s cílovými skupinami. V rámci konzultačního procesu jsou voleny vhodné způsoby předávání informací a zároveň adekvátní techniky pro sběr názorů a připomínek. Konzultační proces probíhá po celou dobu realizace projektu. Všechny cílové skupiny mohou průběžně jednotlivé výstupy připomínkovat, pro získání informací o projektu se mohou obracet s dotazy na realizační tým. Všechny dokumenty jsou k dispozici ke konzultaci a připomínkování cílovým skupinám před jejich předložením ŘV. U dokumentu bude vždy uveden termín, do kdy lze dokument připomínkovat. Všichni zájemci mohou své podněty, připomínky, dotazy k projektu posílat na uvedenou e-mailovou adresu realizačního týmu nebo dle domluvy (např. osobní konzultace). Relevantní připomínky jsou vypořádány do předložení dokumentu ŘV. Zároveň bude o vypořádání připomínky informován autor připomínky. Za účelem kvalitního zpracování jednotlivých výstupů MAP ORP Orlová využívá realizátor projektu město Orlová těchto nástrojů pro efektivní komunikaci:

Internet – webové stránky projektu MAP Orlová <http://map-orlova.cz/> – základní nástroj tzv. pasivního informování. Zájemci zde naleznou veškeré informace k jednotlivým fázím projektu.

Elektronická komunikace (email) – představuje formální způsob vzájemného sdílení informací. Je zároveň nástrojem nejpoužívanějším při komunikaci se všemi aktéry v oblasti vzdělávání na Orlovsku.

Osobní návštěvy a komunikace – velmi významná a cenná forma předávání informací v průběhu celého projektu tvorby MAP. Umožňuje kvalitní sběr informací a výměnu zkušeností. Do této oblasti je možné zařadit porady realizačního týmu, jednání Řídícího výboru, setkání pracovních skupin, konzultace se specialistou na strategie a plánování, komunitní a tematická setkání aj.

Telefonická komunikace – v případě potřeby akutního zjištění informací je s cílovými skupinami využívána i tato forma komunikace.

Řízené rozhovory/Dotazníková šetření – pro zjištění potřeb cílových skupin jsou realizovány řízené rozhovory a dotazníková šetření.

Média – jsou využívána z hlediska uveřejňování tiskových zpráv o aktuálním stavu tvorby MAP a při konání zajímavých akcí. Realizace tiskové besedy s novináři.

Informativní setkání ke kvalitě vzdělávání se zástupci místních podniků a se zastupiteli obcí.

Konzultační proces

Kdy	Nástroj	Obsah
Zahájení realizace projektu	Internetové stránky projektu a dotčených obcí Sociální síť Facebook Místní zpravodaje Panel / Banner Letáky / Plakát	Zahájení projektu Plánované výstupy MAP
Strategický rámec MAP	Internetové stránky projektu a dotčených obcí Sociální síť Facebook Místní zpravodaje (články, inzerce, tiskové zprávy) Setkání s novináři Komunitní veřejné projednání	Průběžné informování a představení výstupů z jednotlivých fází zpracování 4 novinové články 1 tisková zpráva po zpracování 1 tisková beseda nebo jiná forma setkání s novináři po zpracování Konzultace zpracovaného plánu
Tvorba MAP	Internetové stránky projektu a dotčených obcí Sociální síť Facebook Místní zpravodaje (články, inzerce, tiskové zprávy) Kulatý stůl/ workshop Komunitní veřejné projednání	Průběžné informace Výstupy SWOT3 analýz Akční roční plány

Komunikační strategie s popisem metod zapojení dotčené veřejnosti a způsobem vzájemné komunikace a informovanosti

V rámci tvorby MAP ORP Orlová byla identifikována tato dotčená veřejnost:

- pedagogičtí pracovníci, vč. vedoucích pracovníků škol a školských zařízení
- pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže,
- pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a pracovníci popularizující vědu a kutikulární reformu
- rodiče dětí a žáků,
- zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice,
- ostatní veřejnost (občané, zaměstnavatelé v regionu, vyšší stupně vzdělávání – SŠ, VOŠ, VŠ).

Uvedené cílové skupiny se mohou do tvorby MAP ORP Orlová zapojit ve čtyřech definovaných stupních:

1. zajištění přístupu k informacím (pasivní informování),
2. aktivní informování,
3. konzultace (oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek),
4. přímá účast v pracovních orgánech MAP (pracovní skupiny, Řídící výbor MAP).

1) Zajištění přístupu k informacím (pasivní informování)

Informovanost probíhá prostřednictvím internetových stránek projektu <http://map-orlova.cz/>, profilu na sociální síti Facebook MAP Orlová - Místní akční plán vzdělávání, místních médií, propagačních materiálů a v rámci realizace aktivit projektu. V rámci webových prezentací projektu jsou průběžně prezentovány výstupy z jednotlivých jednání. Články o realizaci jsou publikovány především v místních tiscích zapojených obcí, zejména Orlovské noviny, Petřvaldské noviny a Doubravský obecní zpravodaj. Byl zpracován propagační materiál v podobě A3 plakátu a umístěn v prostorách příjemce i partnerských organizací. Ke zpracování analytické části a následně strategického rámce probíhají projednání, kde jsou představovány jednotlivé výstupy, pracovní skupiny a širší partnerská koalice. V rámci aktivit projektu, zejména diskusních, metodických a tematických setkání, jsou účastníci informováni o realizaci v rámci MAP.

2) Aktivní informování

Aktivní informování je zajištěno pro všechny, kteří projeví zájem o tento způsob předávání informací (pro území ORP Orlová se jedná celkem o 40 organizací v rámci partnerství MAP). Zájemci tak dostávají prostřednictvím elektronické komunikace veškeré finální výstupy projektu MAP, pozvánky na vzdělávací akce a pravidelné informace o milnících projektu.

3) Oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek

Při tvorbě klíčových výstupů projektu jsou vybrané cílové skupiny, které působí v pracovních skupinách či Řídícím výboru MAP, vyzývány k připomínkování. Realizační tým je povinen vyjádřit se ke všem doručeným připomínkám a zpracovat je dle požadavků. Veškeré výstupy jsou předkládány ke schválení/neschválení Řídícímu výboru MAP.

4) Přímá účast v pracovních orgánech MAP

Vybraní aktéři, kteří mají zájem spolupracovat, mají možnost se aktivně podílet na tvorbě MAP, a to zejména prostřednictvím členství v Řídícím výboru a účasti na jednáních pracovních skupin.

Zapojení jednotlivých cílových skupin

1) Pedagogičtí pracovníci, vč. vedoucích pracovníků škol a školských zařízení

Jedná se o jednu ze stěžejních cílových skupin projektu, která se přímo podílí na kvalitě vzdělávání v území, působí na děti a žáky, komunikuje s jejich rodiči. Tuto cílovou skupinu tvoří pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ a ZUŠ, asistenti pedagogů a vychovatelé školních družin. V rámci přípravné fáze žádosti o podporu, v návaznosti na MAP II., byli osloveni zřizovatelé a ředitelé ZŠ/MŠ na území ORP Orlová. Všechny tyto subjekty souhlasily se zapojením do realizace místního akčního plánu rozvoje vzdělávání v ORP Orlová III. V další fázi budou osloveni s návrhem začlenění se do Řídícího výboru, nebo do některé z pracovních skupin. Pedagogové ZŠ/MŠ/ZUŠ se v rámci tvorby MAP ORP Orlová budou účastnit workshopů, kulatých stolů, kurzů vzdělávání pedagogických pracovníků, setkání k výměně zkušeností. Budou rovněž zapojeni do procesu tvorby a schvalování MAP.

U pedagogických pracovníků očekáváme následující změny dosažené realizací projektu:

- příležitosti pro setkávání ředitelů/učitelů, k vzájemným konzultacím, výměně zkušeností a spolupráci,
- rozvoj spolupráce s rodiči a zapojení rodičů do života školy, podpora škol rodiči,
- možnou místní a komunikativní podporu při organizaci spolupráce s kolegy v místě a při péči o osobní prostor nebo při řešení místních problémů.

Tato spolupráce povede k systémovému zlepšení řízení MŠ/ZŠ/ZUŠ prostřednictvím začleňování dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol, sdílenému porozumění cíle orientace na kvalitní a inkluzivní vzdělávání, podpoře škol se slabšími výsledky a rozvoji potenciálu každého žáka, dostupnosti kvalitního vzdělávání každého dítěte/žáka v inkluzivní škole, zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků a vybudování udržitelného systému komunikace mezi aktéry ovlivňující.

2) Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže

Vzdělávání je celoživotní proces, který se neodehrává jen v prostředí školy, ale jeho stále významnější část představuje vzdělávání mimo školu. Kulturu motivující k maximálnímu úspěchu každého žáka je potřeba rozvíjet i ve spolupráci škol s organizacemi poskytujícími neformální a zájmové vzdělávání či asistenční služby ve vzdělávání tak, aby se využil místní potenciál pro rozšíření příležitostí pro učení se žáků nebo pro sdílení a výměnu dobrých zkušeností mezi pedagogickými a dalšími pracovníky jednotlivých sektorů vzdělávání.

V rámci procesu tvorby a rozvoje MAP budou přizváni rovněž pracovníci působící v oblasti sociálních, asistenčních služeb, neformálního a zájmového vzdělávání, čímž přispějeme k vybudování efektivní a smysluplné propojenosti uvedených oblastí. Spolupráce zřizovatelů a škol s ostatními aktéry ve vzdělávání v daném území vede ke zlepšení spolupráce v území. Konkrétně se jedná např. o Pedagogicko-Psychologickou Poradnu, Speciálně pedagogické centrum, Odbor rozvoje a investic, Odbor městských investic a školství a Odbor sociální a zdravotní města Orlová, Dům dětí a mládeže Orlová, OSPOD, Městská knihovna, Dům kultury města Orlová, místní komunitní centra, Asociace pro sociální začleňování, aj.

Spolupráci s těmito aktéry docílíme:

- zvýšení informovanosti o aktivitách různých subjektů v oblasti vzdělávání v území,
- spolupráce mezi formálním a neformálním vzděláváním - zvýšení důvěry, otevřenost a inspirace pro ostatní (ukazuje to, co dělají sousedi a ti druzí),
- prohloubení spolupráce s neziskovými subjekty jak v oblasti vzdělávání, tak např. v sociální oblasti,
- zohlednění místních potřeb ve vzdělávání,
- zlepšení kvality vzdělávání, vzdělávání rozvíjejí kompetence pro osobní a pracovní život.

Zástupci těchto organizací jsou členy ŘV MAP i jednotlivých pracovních skupin, účastní se diskusních setkání a vzdělávacích aktivit. Podílejí se na aktualizaci dokumentu MAP, strategickém řízení a plánování.

3) Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství a pracovníci popularizující vědu a kutikulární reformu

Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství mají možnost se zapojit do odborné diskuse. Vhodnou aktivitou je mentoring či koučování, ale také budou osloveni pro členství v Řídícím výboru MAP nebo v pracovních skupinách, kdy se přímo zapojují do aktualizace strategie MAP a do zpracování strategických dokumentů MAP. Je žádoucí, aby se zároveň účastnili společného vzdělávání a předávání zkušeností, poznatků.

Vhodnými zástupci této cílové skupiny jsou místní střední školy, kterých se v území nachází celkem 5. Další organizací, se kterou aktivně spolupracujeme, je Okresní hospodářská komora Karviná, která nám zprostředkovává komunikaci se zástupci zaměstnavatelů a místních firem v rámci rozvoje kariérového poradenství prostřednictvím kulatých stolů a diskusí.

4) Rodiče dětí a žáků

Realizace projektu bude mít pozitivní dopad na zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků, což bude mít pozitivní dopad také na jejich rodiče. Ti hrají nezastupitelnou roli v podpoře potenciálu dítěte. Rodiče a zákonní zástupci dětí v MŠ a žáků v ZŠ jsou v MAP velmi silnou cílovou skupinou. Jejich počet se odvíjí od počtu dětí v MŠ a od počtu žáků v ZŠ. Rodiče potřebují dostávat pravdivé a pravidelné informace o vzdělávání a výsledcích svých dětí, aby měli pocit jistoty, že je vše s jejich dětmi v pořádku. A potřebují odbornou podporu, aby mohli se školou účinně spolupracovat. Je potřeba budovat důvěru rodičů ve školu.

Rodiče budou mít nadále zastoupení v Řídícím výboru MAP III, v pracovních skupinách, jsou stěžejními partnery pro ředitele a učitele škol. Rodiče, jak na úrovni MŠ, tak i v ZŠ budou zapojováni do aktivit MAP a budou pravidelně informováni o postupu realizace MAP a připravovaných aktivitách. Za tímto

účelem realizační tým osloví zástupce rodičů, kteří jsou doporučení školskými radami nebo organizacemi sdružujícími rodiče. V rámci podpory rovných příležitostí ve vzdělávání budou rodiče i nadále zapojeni do odborné diskuze o kvalitě inkluzivního vzdělávání formou odborných workshopů a diskusních setkání, besed.

Realizační tým zajistí, aby podněty, výstupy nebo doporučení z realizovaných workshopů a popř. rodičovských fór byly předmětem jednání v příslušných PS nebo v ŘV MAP.

5) Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice

Do procesu tvorby MAP byli rovněž přizváni zástupci veřejné správy, kteří působí ve vzdělávací politice. Zaměstnanci města/obcí vykonávající správu školství v přenesené i v samostatné působnosti a další zaměstnanci obcí, ale také zástupci ostatních zřizovatelů. Jedná se především o zaměstnance na odděleních školství, strategického rozvoje, odd. sociálních věcí především OSPOD, odd. majetkové, ale také městská policie v oblasti prevence. Zapojení jsou také zástupci vedení jednotlivých obcí a zastupitelstev.

Zaměstnanci veřejné správy jsou do procesu tvorby MAP zapojeni prostřednictvím účasti v Řídícím výboru. Aktivně tak mohou ovlivňovat a zasahovat do procesu celé tvorby MAP. Přizváni jsou také k aktivitám spojených s rozvojem partnerství v území (společné setkání a vzdělávání). Tato cílová skupina podporuje spolupráci a vzájemnou výměnu zkušeností. Přímé působení mají na udržování a obnovu majetku škol a školských zařízení. Veřejná správa potřebuje řešit stabilizaci obyvatelstva, kterých v území dlouhodobě ubývá a kvalitní vzdělávání je hlavním krokem k dosažení tohoto cíle. Rodiče budou s dětmi žít tam, kde budou mít záruku kvalitního vzdělávání.

Motivace k zapojení:

- možnost rozvoje spolupráce zřizovatelů na území MAP,
- prohloubení spolupráce mezi zřizovateli a školskými zařízeními, společné definování vize rozvoje škol,
- příležitosti pro výměnu zkušeností, možnost vytváření společných postupů a metodik pro řízení škol,
- zavádění jednotné koncepce vzdělávací politiky ve vztahu k začleňování znevýhodněných dětí, potažmo k inkluzivnímu modelu vzdělávání,
- možnost využití dat a informací z MAP pro střednědobé plánování v oblasti vzdělávání (např. financování škol),
- řízení a hodnocení kvality vzdělávání v řešeném území,
- systémové zlepšení řízení MŠ a ZŠ prostřednictvím dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol.

6) Ostatní veřejnost (občané, zaměstnavatelé v regionu, vyšší stupně vzdělávání – SŠ, VOŠ, VŠ)

Cílová skupina veřejnost je zastoupena v rámci 3 obcí ORP - Orlová, Petřvald a Doubrava. Celkem se jedná téměř o 40 tis. obyvatel. Veřejnost potřebuje získávat adekvátní a reálné informace o podmínkách společného vzdělávání, aby opustila selektivní přístup a vnímala společné vzdělávání jako běžnou potřebu každého jedince. Při vytváření koncepce vzdělávání je potřeba vést dialog také s ostatní veřejností, které se na první pohled nemusí předškolní a základní vzdělávání přímo dotýkat, nicméně pro ucelené a komplexní podklady k tvorbě MAP je potřeba i tyto subjekty oslovit a diskutovat s nimi. Jedná se např. o významné zaměstnavatelé v regionu, kteří vytvářejí místní trh práce a určují požadavky na kompetence svých zaměstnanců. Dále jsou to školy ve vyšším stupni vzdělávání, tj.

střední, vyšší odborné a vysoké školy, které dokáží posoudit připravenost žáků opouštějících základní vzdělávání a úroveň dosažených kompetencí. Poskytnout tedy zpětnou vazbu základním školám, určité srovnání. Tito aktéři byli v rámci tvorby MAP ORP Orlová zapojeni a poskytovali svůj pohled na téma regionálního vzdělávání, spolupráce bude dále pokračovat.

V rámci aktivity č. 1.2 bude aktualizován komunikační plán a realizován konzultační proces jako jeho součást. Cílem je zajistit informovanost všech aktérů a široké veřejnosti o jednotlivých dílčích výstupech společného plánování a zpracovaném SR MAP, o přípravě a finální podobě jednotlivých akčních plánů a o realizaci konkrétních aktivit, samozřejmě také sběr námětů a připomínek. MAP pro ORP Orlová má své webové stránky, provozuje facebookový profil, informace budou zveřejňovány v místních médiích min. 4x ročně, uskuteční se min. 1 tisková beseda s novináři a také informativní setkání ke kvalitě vzdělávání s místními podniky, zastupiteli a dalšími aktéry. Sociální média budou využita pro propojení daného MAP s rodiči, školami, s ostatními MAP a s dalšími elektronickými zdroji, které se zabývají problematikou vzdělávání.

7. Přílohy

1. Popisy potřeb škol
2. Strategický rámec MAP pro ORP Orlová do roku 2025
3. Akční roční plány pro roky 2023 – 2025
4. Implementační plán akčních ročních plánů